

VVV

**KATOLIŠKI
MISIJONI**

LAS MISIONES CATOLICAS

**NOVIEMBRE
DICIEMBRE
1977**

LA ENCICLICA "FIDEI DONUM" DE PIO XII.

por mons. Tiziano Scalzotto

(Continuación.)

Llamamiento a toda la Iglesia

La realidad africana ha sido objeto también de un importante documento del Pontífice actual, Pablo VI, en octubre de 1967, precisamente en el Xº aniversario de la Encíclica *Fidei donum*. Se trata del famoso mensaje *Africae terrarum* que explica, en una ordenada y exhaustiva síntesis, los grandes valores de los pueblos africanos, y contiene además un llamamiento a aquellos pueblos, ricos en peculiaridades, a abrirse al Evangelio. Este aspecto de predilección había ya inspirado anteriormente al Papa, como es bien sabido, el acertado apelativo "Africa: nueva patria de Cristo".

El continente africano se encuentra, pues, en un punto crucial de su historia, y sus pueblos están ahora de cara a los peligros creados por un falso nacionalismo y materialismo. La Iglesia, pese a haber realizado grandes progresos en tierras africanas, debe redoblar sus esfuerzos para contener y, en lo posible, eliminar esos peligros.

Pero el obstáculo mayor es la escasez de misioneros. El Papa reconoce, plenamente, la obra de evangelización realizada, sobre todo de forma decisiva, por los institutos misioneros, y en concreto por los misioneros, pero deja en claro una cierta desproporción de toda la organización misionera. Y añade: "acaso la instauración jerárquica nativa podría inducir a creer erróneamente que la actividad misionera está ya en su fase final"; pero no hay tal, el camino es todavía largo. Y dice: "La Iglesia tiene el deber de ofrecerles, en la mayor medida posible, las sustanciales riquezas de su doctrina y de su vida, animadoras de un orden social cristiano".

"Cualquier retraso estaría cargado de consecuencias"; por lo cual "hay que dar a los Pastores de almas posibilidades de acción en proporción a la importancia y a la urgencia de la coyuntura actual".

De este detenido análisis de la compleja realidad africana y de la enumeración de una doble urgencia que proviene, por un lado, da la peculiaridad del momento histórico de Africa, y de otro, de la exigencia de mayor solidaridad de los hermanos en la fe, brota un llamamiento especial al Episcopado católico, más aún, a toda la cristiandad.

Todo esto es tema de la segunda parte de la Encíclica.

La Iglesia entera debe cooperar a la solución de los problemas abordados en la primera parte. Y aquí se encuentran las semillas de lo que afirmará, luego, solemnemente el Concilio Ecuménico Vaticano II, en particular la básica Constitución dogmática *Lumen gentium*, y los Decretos *Christus Dominus* y *Ad gentes* sobre la colegial corresponsabilidad de todos los obispos "con Pedro y bajo la autoridad de Pedro", de todos los sacerdotes, de todos los religiosos y laicos de la obra de evangelización; lo cual llevará también a formas más avanzadas y organizadas de conexiones con las Iglesias nuevas de los territorios misionales.

OČETOVA BESEDA

I.

Po koncilu je bilo napisanih veliko razprav in knjig o misijonskem vprašanju. Na širino in globino so teologi razpravljali in še razpravljajo o razlogih, ciljih in poteh misijonskega dela. Morda je bila zapisana marsikakšna nedognana beseda. Včasih zapisana bolj iz želje po novosti.

Za preprostega človeka pa ostanejo iste temeljne resnice, ki mu povedo dovolj, da misijonsko delo ni nikak šport, ampak nujno poslanstvo Cerkve, sicer se izneveri božjim načrtom in Kristusu.

Pavel VI. v svojem pismu nič ne navaja teologov, ampak samo kratko povzame osnovne, vsem znane resnice, ki so podlaga misijonskemu delu.

„Misijonska vesoljnost je kakor stalni cvet evangelija. Če verujemo, da so v evangeliju zbrane besede in dejanja božjega Sina, se nam ne sme zdeti nič čudno. Oče ga je poslal na svet, da izvrši njegov načrt vesoljnega odrešenja. Vse, kar je govoril in delal, je v nujni zvezi z njegovim poslanstvom za vse ljudi.“

Bog—Kristus—Cerkev. To troje je kakor ena celota. Zato papež nadaljuje: „Vesoljno poslanstvo je Kristus posredoval Cerkvi, ki jo je s tem namenom ustanovil, da mora biti prav to poslanstvo, v teoretičnem in praktičnem smislu, jedro vse cerkvene skrbi za duše, četudi bi se časi in razmere spreminjale.“

S tem Pavel VI. kratko povzema, kar so koncilski očetje zapisali v Misijonskem odloku. Sam pravi, da je ta nauk bil ena glavnih smernic drugega vatikanskega koncila kakor tudi zadnje škofovske sinode, ki je govorila o evangelizaciji in prav tako njegovega apostolskega pisma o istem predmetu.

Papež ve, da je en Kristus, ena Cerkev, en apostolat, ena evangelizacija. A prav tako dobro ve, da so problemi v krščanskih deželah drugi kot v misijonskih. Zato ne sledi zmedi, ki so jo nekateri ustvarjali, češ da je misijon enak v Ljubljani in Parizu in Torontu in Buenos Airesu kakor naprimer v Kalkuti, Bangkoku, Tokiu ali Pekingu, da ne govorimo o deželah, kamor misijonarjeva noga še ni stopila.

Zato z žalostjo ugotavlja. „Skoro 2000 let po ustanovitvi Cerkve današnje versko stanje človeštva po uspehih ne ustreza tisti apostolski dejavnosti, ki naj bi sprejeto naročilo uresničevala.“ Papež se dobro zaveda, da nas vse bremeni Kristusova beseda: Pojdite po vsem svetu... Tako gledano smo šele na začetku.

II.

Dva škofa na koncilu.

„Koliko vernikov šteje vaša škofija?“

„Okoli 450.000.“

„To je približno toliko, kolikor imam jaz krščenih. In koliko imate duhovnikov?“

„Okoli šeststo.“

Molk.

„In vi?“

„Štirinajst!“

In se še opravičujemo, da ni dosti moči, ki bi jih poslali v misijone. Vsi pozivi papežev vse od Pija XI. nas niso zganili. Smo v taki dobi, kakršno opisuje v svojem misijonskem pismu Pavel VI.: „Iz vseh časov so bili kristjani sebični in koliko dobrega so opustili, zaradi česar se je delo za evangelij zavrlo ali se celo brez uspeha končalo.“

Papež sam razmišlja to skrivnost: „Cerkev je naredil za zakrament odrešenja. Dal ji je vsa potrebna sredstva. V svojih nedoumljivih načrtih pa je odredil, naj bodo sredstva zveličanja odvisna od naše večje ali manjše gorečnosti, od večje ali manjše naše velikodušnosti.“

To je misterij Cerkve: vesoljni zakrament, a v naših ubogih človeških rokah. Že sv. Pavel je tožil: „Kako ga naj kličejo, v kogar niso verovali? Kako pa naj verujejo v tistega, o komer niso slišali? In kako naj slišijo brez oznanjevalca? In kako naj oznanjajo, če niso poslani?.. (Rimlj 10,14 sl).“

To je bridkost Cerkve. Ne tisoče, stotisoče bi potrebovala. Delavcev pa ni in moderni „lažni preroki“ so misijonsko delo hoteli prikazati tako, da se mlademu človeku nagonsko utrne misel: za stvar, ki nima bodočnosti, pač ni vredno moje osebne žrtve. In tako milijoni in milijoni sploh ne slišijo, ker jim pač nihče ne oznanja, ker Cerkve ni. Po dva tisoč letih Cerkve preprosto ni.

Papež upravičeno ugotavlja: „Stanje vere v sodobnem svetu bi bilo precej drugačno, če bi vsi kristjani v srcu imeli živo ljubezen do Kristusa in do svojih bratov in če bi se bolj potrudili za širjenje Kristusove blagovesti po vsem svetu, kakor jim je Kristus naročil.“

Ne zavijajmo svoje neodgovornosti v nesmiselne fraze, ne opravičujemo svoje nedelavnosti s „teološkimi“ razlogi. Stvar je prebridka. Večina človeštva Cerkve nima. Kristus pa jo je ustanovil za vse narode.

F. S.

ŠIROKA OBZORJA

Misijonska nedelja je za nami. Marksikje je nastal občutek: pa smo spet za eno leto opravili svojo misijonsko dolžnost. Neki duhovnik je celo to rekel: „Teško je vsako leto pridigati na misijonsko nedeljo, ker moram vedno eno in isto pripovedovati“. Govoril je pač navadno o molitvi in denarju. Pa bi ne bilo treba ne o enem ne o drugem, če bi bila v tisti župniji misijonska zavest tako naravno pričujoča vse nedelje in vse dni v letu, kakor je naravno pričujoča v vesoljni cerkvi. Pij XII. je dejal, da je katolištvo nemogoče, če ni misijonsko. Gre za miselnost, za trajno zavest.

Koncil nam je odprl vsa okna in vrata v svet. Seveda je nastal „prepih“, ki ga mnogi ne prenesejo. A s trditvijo, da je vsa Cerkev misijonarska, so koncilski očetje s svojimi podpisi povedali nekaj prakrščanskega. Misijonstvo ni dolžnost papeža, redovnih družb, posameznih misijonarjev. Misijonstvo je naloga, poslanstvo vse Cerkve. Prvim kristjanom je bilo to tako naravno umevno, da ni bilo tega vprašanja. Le poplitvenje krščanstva more roditi izzivalno vprašanje: čemu sploh misijoni.

Če jih ni, smo izdali Kristusa in Cerkev. Cerkev mora biti kvas povsed, med vsemi kulturami in narodi. Vsa zgodovina priča o tej njeni težnji. A okoliščine niso bile nikdar tako ugodne kot so danes. Prej je s strani Cerkve imel skrb na svojih ramenih papež in misijonarji so morali živeti v senci kolonialnih držav ali celo protektoratov: najprej Španije in Portugalske, kasneje Francije, Anglije, Italije, Nemčije. Zdaj je vse to padlo v prid misijonom. Cerkev ni mogla postati domača, ni se mogla vradi, zakoreniniti, ker je bila preveč odvisna od kolonialne politike. Danes pa se je misijonsko delo razbremenilo kolonialnega pritiska in z večjo gotovostjo opravlja tisto, kar danes imenujemo inkulturacija. Odeti se mora v omiko naroda, med katerim živi, zato pa tudi mora postati kvas vsega socialnega in tudi političnega življenja. Ni več parola: proč od politike. Zdaj je laikom dana odgovorna naloga: posegajte v vse sloje in v vse izraze občestvenega življenja. Tako se je za Cerkev pravi misijon šele pričel. Vse drugo je bila priprava, so bili položeni temelji in to za ceno ogromnih žrtev, zlasti misijonarjev. V zaledju pa počasi prehaja v zavest vseh katoličanov, da vsi nosimo odgovornost za to, da bo Cerkev res živela med vsemi narodi. In ta odgovornost ni prisotna ali vsaj ne sme biti prisotna le na misijonsko nedeljo, ampak neprestano, saj je popolnoma zrasla s pristnim krščanstvom. Od te zavesti zavisi polnost našega krščanskega življenja, posameznikov, bazičnih skupin, župnij in škofij. Danes to ni več samo učenje Cerkve, ki je enodušno od koncila sem, ampak zlasti osvaja mladino. Zato tudi iz tega vidika smemo pričakovati, da se bližamo novi misijonski pomladi.

Koncil je po volji Janeza XXIII. imel predvsem to nalogo, da se Cerkev odpre svetu in spregovori evangeljsko besedo tako, da jo bodo slišali in razumeli vsi narodi. S tem je šlo v zgodovino dvojno obdobje: obdobje vzhodne cerkve, saj so vsi prvi koncili bili na vzhodu. Potem pa je Vzhod utonil v islamu ali pa se odtrgal od Rima. Drugo tisočletje je tisočletje zapadne Cerkve. Ko so španski in portugalski konkvistadorji začeli osvajati svet, je šla za njimi ali celo z njimi tudi Cerkev s svojimi misijonarji. Zapadu se je pridružila vsa Amerika. Na Daljnem Vzhodu pa so bila posejana semena za bodočo rast. Toda vesoljnost bo dosežena šele v tretjem tisočletju, ko bo Daljni Vzhod s svojimi prastarimi, mogočnimi kulturami sprejel Cerkev za svojo. In tu se odpira gigantska naloga vsej Cerkvi. Morda nikdar ni stala pred toliko odgovornostjo in tako sijajnimi okoliščinami. Moti komunizem. A kaj je v tisočletju poplava zmote, ki pride in odide? Cerkev živi naprej.

Govorili smo o „uri Južne Amerike“ in še danes govorimo. Upravičeno govorimo o „uri Afrike“, kjer bo leta 2000 čez polovico kristjanov. Pa četudi bodo še težke krize in bo morala Cerkev preživeti leta in morda desetletja preganjanj, to ni bistveno vprašanje. Bistveno vprašanje Afrikancev je: ali je mogoče biti dober Afrikanec in obenem dober katoličan. Kdor ni poučen o zgodovini misijona v Afriki in sodobnem položaju, bo morda vzel besedo le kot zanimivo frazo. Pa je v bistvu to vprašanje glavno. Dobro ga je nakazal Pavel VI., ko je bil v Ugandi in govoril o bodočnosti Afrike. V boju s komunizmom bo tekla kri. To bo prešlo. Notranja napetost, ki ustvarja daljno bodočnost, pa je prav v tem: ali bo inkulturacija Cerkve tako uspešna, da bo postala Afrikanec njihova last.

Zato je danes minil čas, ko smo misijonarje obdajali z nimbom „božjih avanturistov“. Odslej naprej bodo le ponižni služabniki misijonskih narodov, njihovih škofov in duhovnikov. Prej je bil misijonar vse — factotum — danes je v službi misijona, kjer odločajo in bodo vsak dan bolj odločali in vodili domačini. Le kdor ima v sebi to razpoloženje, more postati sodobni misijonar. In kaj je bolj evangeljsko kot to: služiti. Pomagati, da rastejo: ne misijoni, ampak mlade Cerkev, to je privilegij modernih misijonarjev. In za ta privilegij — ko ga bodo dobro spoznali — se bodo ogreli mladi ljudje.

Danes je Cerkev prevzela dinamika prvih stoletij ali visokega srednjega veka, ko je bila vsa Evropa polna čudovitih misijonarjev in je po njih zaslugah postala krščanska. Niso le prazna imena ustanove kot so Tajništvo za zedinjenje kristjanov, Tajništvo za nekristjane, Tajništvo za ateiste. Kot da je vzbrstelo prvo popje in čaka na razcvet. Gotovo: svet je v krizi in tudi Cerkev je v krizi. To je dokaz, da živimo in da se poraja nekaj novega. Zato je čas optimistov. Ker je zdaj ura Afrike, bo v sto letih dobila drugačen obraz. Toda kdaj pride „ura Azije“, ki bo krojila zgodovino tretjega tisočletja? Zastrašujoče je dejstvo, da je v vsej Aziji

komaj 0.96% katoličanov. A Cerkev, kar je je, tudi Cerkev v kitajskih katakombah, živi. In vseazijske škofovske konference pričajo o zavesti poslanstva, o upanju proti upanju, o polnokrvni misijonski zavesti. To so tiste silnice, ki bodo prerasle vse zlo današnjih dni. Izpod skorje komunizma ali kakršnih koli ovir bo končno zraslo mlado bilje. Iz globin trpljenja, s silo upanja bodo klile mlade Cerkve. Indija najlepše to dokazuje. Veliko je nedognanega, veliko stvari je takih, da se mnenja razhajajo. A danes Cerkev nima časa, da bi se ustavljala ob kakšnem obrobem vprašanju, kot je na primer vprašanje škofa Lefebvre. Cerkvena obzorja so prerazsežna, poslanstvo preveč odgovorno, da bi mudili čas in energije z boleznimi pojavi, ki prihajajo in odhajajo.

Tako prehajamo iz misijonskega minimalizma, ki je omejen na misijonsko nedeljo ob skromnih molitvah in zbiranju denarja, do polne zavesti, da smo danes vsi katoličani soodgovorni za bistveno vprašanje, kakšna bo podoba tretjega tisočletja in kaj bo narodom vsega sveta v tretjem tisočletju pomenila Cerkev.

Vsekakor mlade in najmlajše čakajo velike naloge, pa jih nedvomno čakajo tudi velika doživetja. Kar danes sanjamo, bodo oni in naslednji rodovi doživljali.

F. S.

ZIMSKI ROŽI SAZANKA

(tako, kot le pesem lahko govori.)

Sazánka,
rožnati cvet decembra,
z adventnimi, zelenkastimi listi,
z božičnim leskom sonc od streh do plota,
z biseri deževnih kapelj,
s prstanom ledu,

sazánka.

Večnih dni podoba,
Mariji, materi Boga deviški,
z zemljé že davno padlih listov spletaš
kitico,
da vrača v slapu se
v naročje dnu,

sazánka.

Pléti Novo leto,
dotlej da bambusi ozelenijo,
morjé povzdigne čašo v znak odhoda.
Da bom tudi v sivih sapah
slutil
Njeno luč.

VLADIMIR KOS

Sazánka: zvrst kamelije, z rožnatimi cveti na grmu tja do 3 m višine. Viseča čez plot pozdravlja mimoidoče od adventa do Novega leta in pozneje.- Na predvečer pomladnega odhoda na daljne morje se japonski ribiči še enkrat zberejo h gostiji, kjer ne manjka japonsko žganje.

S. KSAVERIJA LESJAK - UMRLA

Prijateljsem slovenskih misijonarjev in misijonark sporočamo, da je umrla ena naših najstarejših misijonark, uršulinka s. Ksaverija Lesjak, ki je od leta 1931 delovala v Južni Afriki, torej 46 let.

Njeno smrt nam je sporočila njena redovna sosestra s. Zora škerlj v pismu iz kraja Serowe, Botswana, Južna Afrika. Pisala je pismo dne 16. oktobra in se glasi:

„Z žalostnim srcem Vam sporočam, da se je za vedno poslovila od nas s. Ksaverija Lesjak iz Randfonteina, država Južna Afrika. Vdano in mirno, kljub velikim bolečinam, je umrla v Gospodu 6. X. in bila naslednji dan pokopana s krasnim bogoslužjem. Bil je to praznik

Pokojna s. Ksaverija Lesjak z učitelji in otroci njene šole.

Rožnenske Marije in obenem tudi prvi petek v mesecu. Pogrebna maša, pri kateri je s škofom maševalo 7 duhovnikov, je bila v čast in zahvalo Rožnenski Mariji, v zahvalo za vse milosti, podeljene s. Ksaveriji in po njej tisočim, ki so bili njeni duhovni otroci.

Žal jaz nisem mogla na pogreb, ker dobim vizum za Južno Afriko le enkrat v letu in tega sem uporabila, kakor hitro sem slišala, da se je zdravje s. Ksaveriji resno poslabšalo, koncem avgusta. Bila sem pri njej pet dni, ki jih ne bom nikoli pozabila. Ksaverija ni niti v takih bolečinah, kakor jih je imela, mislila nase, mislila je na Boga, s katerim je bila v stalnem stiku, in na druge.

Meseca maja letos je prišla k nam v Botswana — 10 ur naporne vožnje z avtom, ker je mislila, da bo od tu lažje dobila domači potni list, ker se je želela vrniti v domovino, ko je po operaciji videla, da so ji moči pošle. Žal tega ni dosegla, kar je bilo sicer v veliko veselje vsem njenim ljudem na misijonu. „Naša je bila v življenju in naša naj bo tudi v smrti“, tako so menili.“

Tako se je tudi zgodilo, s. Ksaverija Lesjak počiva telesno v zemlji črncev, ki jih je tako rada imela, njen duh pa je gotovo že pri Očetu v sreči. Naj pri njem v miru počiva, po požrtvovalnem delu za širjenje Njegovega kraljestva v Južni Afriki!

Leta 1937 smo o njej v Katoliških misijonih navedli tele življenjske podatke:

„Rodila se je leta 1905 v Gaberju pri Stični. Šola se je v meščanski šoli pri usmiljenkah v Kočevju in pri uršulinkah v Ljubljani. Potem je napravila tudi učiteljišče. Ob sklepu študij je prosila za sprejem v uršulinski red in leta 1926 je bila preoblečena. Leta 1931 je odpotovala v misijone.“

Šla je na delo v Južno Afriko, in sicer skupaj s sestro s. Brigito Bregar, ki je pred dvema letoma umrla. Skoraj ves čas 45 letnega misijonskega delovanja je delovala pred vsem na misijonih Krugersdorf in Randfontein, kot učiteljica in ravnateljica. Zraven je pa vedno pomagala tudi pri delu na podeželskih misijonih v okolici. Veliko je delala za vzgojo domačih duhovnikov in je doživela vsaj dve novi maši svojih nekdanjih črnih gojencev, kar ji je bilo v veliko veselje in duhovno tolažbo. V avgustovi številki našega lista smo nazadnje objavili dve njeni pismi z veliko sliko, ko spremlja starše in sorodnike črnega novomašnika z mašnimi darovi k oltarju. V obeh pismih se med drugim zahvaljuje za darove, ki smo ji jih poslali.

V nad 40 letih korespondiranja z blago pokojnico smo vedno občudovali veliko hvaležnost njenega misijonskega srca. Iz njenih vrstic je odsevala povsem nadnaravna usmerjenost, velika ljubezen do črnega naroda, popolna uravnovešenost in vdanost v božjo voljo, ki jo je sprejemala s polnim zaupanjem v Boga. Zadnje čase jo je skrbelo usoda Južne Afrike in Afrike sploh. Zdaj pri Vsemogočnem prosi za ljubljeno deželo, kateri je posvetila svoje življenje.

Naj prosi tudi za vse nas, ki tudi delamo za misijone!

SESTRA PIRC SPET V BANGKOKU

DVE PISMI MISIJONARKE

Bolnica sv. Ludovika, Bangkok, 23. sept.

Kako lepo je bilo v domovini! V 40 cerkvah in dvoranah sem navduševala drage Slovence, da molijo za svoje tajske brate in sestre, ki še ne vedo, da imajo Očeta v nebesih, ki jih ljubi in skrbi zanje. Odziv je bil povsod nad vse lep. Domovina je misijonsko usmerjena.

21. avgusta sem pri očetih kapucinih govorila pri maši namesto pridige. Ko hočem zapustiti ambon, se odtrga iz množice redovnica v sivi obleki in zaprosi patra: „Samo en trenutek, da pozdravim s. Ksaverijo. „Že je ob meni in me prisrčno objame na ambonu. Vsa začudena vprašam: „Kdo pa ste?“ „Jaz sem s. Kalista Langerholz, ki sem dolga leta delala na Kitajskem, sedaj pa v Taiwanu, na Formozi. Poznam vas le po imenu, po Katoliških misijonih. Prav kar sem tu pri sorodnikih v Stari Loki in jutri odpotujem v Pariz na enoletno obnovo. Kolika sreča, da sem vas nepričakovano srečala!“

Misijonarji smo kakor krvni sorodniki. To je zasluga Katoliških misijonov.

Ves čas bivanja v domovini sem stanovala pri uršulinkah pri Sv. Duhu, blizu škofje Loke. Najlepše je bilo seveda tu. Tako lepo smo molile skupaj, delale skupaj in prepevale skupaj. Katehistinje so nam poročale o velikih skupinah veroučnih učencev in o nadi za prihodnost naše druge domovine.

Petdesetletnico mašništva nadškofa Pogačnika je praznovala kar vsa dežela. še bolj pa 70 letnico kronanja brezjanske Marije. Dva dni in eno noč je bila cerkev natrpana in valovi ljudstva so se zgrinjali po širnih ploščadah okrog cerkve. Marija ne bo pozabila svojega ljudstva, tudi če zopet pridejo taki časi kot pred 30 leti.

Ker je bilo tako lepo doma, so me sestre na vso moč vabile, naj ostanemo kar skupaj. „53 let si delala za Azije, uživaj večer življenja med svojimi.“ Pa me niso premotile. 4. septembra sem zapustila Ljubljano in v jutru 5. septembra sem bila pri naših v Rimu na Via Nomentana. Uredila sem še nekaj potrebnih stvari v banki in 6. septembra zvečer so me sestre spremile na ogromno rimsko letališče. Točno ob 20.50 smo dignili peruti. Vožnja v natrpano polnem avstralskem letalu je bila ena sama dolga noč. Prostor sem imela pri oknu, in ko smo se bližali Bangkoku, sem z veseljem gledala na rižna polja in reko Me-nam, saj to je moja druga domovina!

Ob 14 smo pristali in potniki smo se usuli po letalskih stopnicah na tajska tla. Že me pozdravljajo nekdanje učenke, ki so kot „stewardesse“ dobile dovoljenje do vstopa k zrakoplovu. Toda kaj!? Nankrat mi zmanjka tal pod nogami in zgrudim se v roke prestrašenih mladenk. Takoj je bila na licu mesta nosilnica in zdravnik. Nov srčni napad kot pred desetimi leti. —Z ambulanto so me odvedli v katoliško bolnico, kjer sem v najboljši oskrbi že 14 dni in kjer Vam tudi to pišem.

Človek obrača — Bog pa obrne. Naj bo tudi to Njemu v čast!

Novi tajski škof Payao Manisap in njegov škofovski grb.

Regina Mundi, 23. oktobra.

Tukaj nekaj naših novic z željo, da ste zdravi, kot sem se jaz pozdravila.

Tretjega septembra 1977 je bil posvečen za škofa v Nakhon Ratchasima Tajec Payao Manisap. Ta škofija je bila ustanovljena 1. 1965 in njen prvi škof je bil Francoz Alain Van Gaver iz Pariške misijske družbe. Z obvestilom, da ga je sveti oče izbral za škofa, je nadškof Giovanni Moretti, apostolski pro-nuncij poslal novemu škofu sledečo poslanico:

„Med koncilom so govorili o zmagoslavni Cerkvi... Mogoče je tako kje — gotovo pa ni to cerkev v Ratchasima. Ta skupina, ki pozdravlja svojega novega pastirja, šteje komaj 4000 katoličanov med več kot 3 milijoni prebivalcev. Raztreseni so po 40.000 km² puste zemlje, ki je najmanj rodovitna na Tajskem.

Ne, moj gospod, to ni kaka častna, zlata mitra, ki Vam jo daruje sveti oče. Nehote mislim na sv. Pavla: „pogosta potovanja, nevarnosti v mestih, nevarnosti v divjini, v nevarnosti od izdajalskih bratov, v delu in težavah, poleg tega pa še vsakdanja skrb za vse te cerkve.

Dragi Mgr. Payao, sveti oče Vas pozivlja, da deljete to skrb z njim, saj ima oznanjevanje evangelija prvo mesto med dolžnostmi škofa.

Zakaj je sveti oče izvolil Vas? Najbrž zato, ker je bil zavzet kot mi vsi ob Vaši apostolski in misijonski gorečnosti, ki se ni povzdigovala, pač pa je izvirala iz čistega in strogega duhovniškega življenja. Vaš škof je tudi pokazal, kako se zanaša na Vas, ko Vas je izvolil za svojega vikarja. Vaši sobratje pa so glasovali za Vas zaradi široke pastoralne vizije in orientacije in ker so gledali v Vas velikodušnega in ponižnega moža, vdanega v božjo voljo.

Vi boste nasledili škofa iz cenjene Pariške družbe za zunanje misijone. Njemu in njegovim sobratom se je zahvaliti za življenjsko silo gorčičnega zrna v tej pokrajini. Zvesti izročilu so ti tuji misijonarji skrbeli za izobrazbo domače duhovščine in oznanjevali božjo besedo ubogim. Naše prisrčne častitke in hvaležnost tej Družbi. Prepričan sem, da se veseli, ko vidi v prvem tajskem škofu v Ratchasima moža, ki bo najuspešnejše nadaljeval njih delo.

Dragi Mgrs., za Vami molim: „Gospod, daj da spoznam tvojo pot, uči me svojih steza.“

K fotografiji, ki jo prilagam:

Od 12. do 13. oktobra je bilo na Filipinih vseazijsko srečanje gibanja „Za boljši svet.“ Predsedoval je frančiškan p. Lucien. Udeležilo se ga je 62 zastopnikov iz vseh delov Azije. Tajska je bila dobro zastopana. Uršulinke smo poslale tri sestre, štiri druge kongregacije pa osem. Udeležil se je srečanja tudi en tajski duhovnik in ena lajika, torej vsega skupaj 13 oseb.

Razmišljali so, kako bi približali Azijo Kristusu z delom za pravico in ljubezen.

Udeleženci tečaja „Za boljši svet“.

KOMUNIZEM JE POVSOD ENAK

Še v eni zadnjih številkih smo objavili kar nekam vedro pismo misijonarja Andreja Majcena o položaju salezijanskih misijonov v rdečem Vietnamu. A takorekoč čez noč so se stvari poslabšale, kar je mogel vsak, ki komunizem pozna, slutiti za bodočnost.

Misijonar Majcen sam nam dne 17. IX. tole piše:

„Res sem bil vesel ob 25letnici salezijanskih misijonov v Vietnamu. Toliko in tako dobrih poklicev mladih, pogumnih fantov, ki so kljub razmeram stopili za Kristusom, z njegovim križem na rami. Pa je prišlo, rekel bi, kot atomska bomba v to sveto razpoloženje: Dekret o konfiskaciji naših treh hiš v Govapu, in kar je še hujše: naši trije sobratje, en duhovnik in dva brata laika, so bili postavljeni pred ljudsko sodišče. Kdor ta ljudska sodišča pozna s Kitajske in je prisostoval tistim v Vietnamu, ve, koliko hrupa, opravljanja in obrekovanja ter napadov vsebujejo. 17. VIII. dekret nacionaliziranja, nato trije odgovorni sobratje v ječo, 27. VIII. dobro pripravljeno ljudsko sodišče in potem dekret konfiskacije vseh treh postojank in dekret izgnanstva iz Govapa. Dovolili so jim preseliti se na župnijo, ki je nekdanja mala podružnica BenCat, kjer sicer nikakor ni prostora za več ljudi, a je tamkaj mnogo dobrih kristjanov, kar jim bo v olajšanje.“

V pismu sobratu Vodetu v Italijo pa misijonar Majcen takole dopolnjuje gornje žalostno poročilo:

„Najprej malo zgodovine. Leta 1955 je naš duhovnik Francoz Cuisset kupil sredi mesteca Govap, ki je sedaj del Velikega Saigona, zemljišče in hišo nekdanje železniške postaje za Kambodžo. To poslopje smo uporabljali za sirotišnico, prej za sirote-begunce s severa, sedaj pa za vojne sirote, ter za obrtne šole mizarstva, čevljarstva, krojaštva in tiskarne.

Leta 1957 sem tam zraven dokupil od francoskega avtobusnega podjetja obsežno zemljišče z velikimi lopami. Tu smo sčasoma sezidali veliko višjo tehnično srednjo šolo za mehaniko, elekromehaniko, elektroniko in avtomehaniko, ki je kmalu zaslovela kot najboljša v deželi, pa še šolo za salezijanske pripravnike in za mlade salezijanske pomočnike. Poleg tega smo dokupili še dve hiši, ki sta nam služili za takozvano delegacijo, to je sedež našega deželnega predstojnika, za njegove urade in organizacije.

Drugi, osrednji del zavoda, to je tehnično šolo smo z vsemi stroji vred predali novi komunistični vladi s pogojem, da ostane salezijanska last in da bo v prid vietnamski mladini. Naši salezijanski sobratje pomočniki so jim na začetku pomagali pri delu. To je bilo za božič 1975. leta.

Misijonar Majcen v družbi z vietnamsko duhovščino. Od leve na desno: Msgr Wan, generalni vikar, msgr Čen, škof Taiwana, salezijanec Yao, ki gre v Hong kong in naš Majcen. Slikali so se na poslovilni večerji.

Sirotišnica pa je od 30. aprila 1975, ko so komunisti osvojili Saigon, do 17. julija letos ostala v salezijanski upravi s tremi sobratmi in prejšnjim osebjem. Vlada je nekaj pomagala z rižem in nadzorovala delo. Ko sem bil še tam, je vlada dala odpeljati kakih 70 večjih gojencev, mlajši do 15. leta pa so ostali. Dne 17. julija pa je prišel dekret, s katerim je bilo vse podržavljeno. Kako so to utemeljili? Eden sobratov je vzel nekaj svojih stvari in jih odnesel na delegacijo, kjer je spal. „Tatu“ so zasačili in vse tri salezijance vrgli v ječo. V desetih dneh so pripravili velikanski „teuncenhvej“, to je ljudsko sodišče, ki se je zbralo 27. julija. Prostor za to je tam kar idealen. Kako so vseprek vpili na uboge salezijance in jih tožili, si lahko mislite. Končno je prišla obsodba: Ves teren in kar je na njem, vlada konfiscira; salezijanci se izženejo iz Govapa, nobeden izmed njih ne sme več tja. Smejo se umakniti v bližnjo cerkvico v Benkatu, kjer salezijanci upravljajo majhno župnijo...

Tako mine slava sveta... Jaz sem ravnateljaval v Govapu dvakrat. Zdaj je šlo vse v nič. Res v nič? Po tako lepem poročilu o poklicih in dobrem duhu, pa ti prihrumi na uboge vietnamske salezijance tak vse uničujoči tajfun... Molimo, da bi kljub temu vztrajali!"

VELIKE VESTI IZ MATANGE

POROČA JANKO SLABE, Madagascar

I. O PAJKOVEM PIKU, KRSTU, ŠKOFOVEM OBISKU IN ŠE KAJ

Pred Božičem smo se z vso vneto pripravljali na krst odraslih in otrok. V terek pred praznikom smo z nekaterimi fanti čistili okrog nove cerkve, da se ne bi slučajno kdo ob kaj zbolel, ko bo prišlo veliko ljudi in večina bosih. Naenkrat sem med prsti na nogah imel občutek, da me je vgriznila mravljica. „Od ujeda ene same mravlje pa res ne bom umrl“, sem rekel. Ker le ni nič posebnega, le koža je bila malo rdečkasta. Začele so me boleti bezgavke in obe nogi. „Verjetno te je pičil škorpion“, so rekli fantje. „Dobro bi bilo poklicati zdravnika.“ Dal mi je zdravila, a ni nič pomagalo. Začelo me je boleti po trebuhu. Vzel sem zdravila, ki mi običajno najbolj pomagajo. Nič boljše. Z umivanjem nog in pitjem mrzle vode skupaj z zdravili sem položaj še poslabšal, kot so mi pozneje povedali. Dali so mi domači malgaški čaj proti ugrizu škorpiona. Spet ni nič pomagalo. Sedaj so ljudje zadevo vzeli zares: „Pičil te je pajek, katerega pik je smrten, če ni dovolj hitro pomoči.“ Skuhali so mi domači čaj z imenom: „Smrdi za bruhat!“ Ne dolgo potem sem res povračal. „Je že rešen!“ so rekli. Želodec je bil že čisto prazen, zato so mi skuhalo riž, da bi lažje bruhal.

Med tem časom me je že vse mišičevje grozno bolelo. Sam sem se prestrašil, ko me je nazadnje začelo boleti tudi v prsih. „Ko pride do srca, bo po meni“, sem si mislil. Telefonirali so v Vangaindrano in me kmalu nato peljali tja. Ko je avto odpeljal od doma, sem izgubljal zavest od bolečin. Nasproti so prišli slovenski misijonarji iz Vangaindrana. Dali so injekcije proti bolečinam. Dva dni sem prespal in zanj ni nič ne vem. Šele tretji dan proti večeru sem opazil ob sebi Janka Glinška, ki mi je z vso skrbjo stregel. Počasi so me sestre z injekcijami spravile k sebi. Za Božič sem že maševal na postelji, naslednji dan pa v zakristiji.

Ob vrnitvi v Matango so me ljudje z veseljem sprejeli. Zemlja, na kateri se nahajata nova cerkev in župnišče, je bila po mnenju ljudi prekleta. Če bi jaz umrl od pajkovega vgriza, bi se takoj razširilo govorenje: „Ta zemlja je tako hudo prekleta, da niti krščanstvo ne doseže božjega blagoslova“. Tako bi bilo misijonsko delo zelo otežkočeno, če ne celo onemogočeno. Ljudje so mi nekoliko očitali, zakaj nisem dovolil obvestiti vso vas o nesreči, kajti za izredno stisko ali veselje kogarkoli, ki živi skupaj z njimi, morajo vedeti vsi. Prav tako jim ni bilo prav, ker sem šel v Vangaindrano: „Mi bi te tukaj z domačimi zdravili veliko hitreje pozdravili.“ Baje res ni nobenih tovarniških zdravil proti tej zastrupitvi. Zgleda, da ta vrsta pajka živi samo na Madagaskarju. Latinsko ime zanj je izposojeno iz malgaščine: „*Latrodectus menavody*.“ Druga beseda je malgaška. Je lep majhen črn bleščoč pajek z rdečim zadkom in to tudi pomeni knjižno ime: *Alamenavody*.

Tako je bil krst odraslih odložen na drugo nedeljo po Novem letu. 58 ljudi se je pripravljalo dve leti na prejem tega zakramenta. Veliko se jih še želi krstiti. Škoda je le, da zelo težko razumejo, da krst še ni vse, če hočemo biti kristjani. Prednost pa imamo, ker si krščanstvo in narodni običaji v glavnem ne nasprotujejo. V veliko primerih bi morali obnoviti njihov pomen, da bi se tako še bolj približali krščanstvu. Velikokrat posebno mladi spolnjujejo narodne običaje, ne da bi poznali njihov globoki pomen.

Naslednjo nedeljo je bil krst dvainpetdesetih dojenčkov. Starši so se nanj pripravljali deset zaporednih sobot. Za mnoge je to edina prilika, da se srečajo s krščanstvom.

Pred tremi tedni je bil tu na obisku novi škof. Vzdušje z ljudmi je bilo prijetno. Ko pa sva bila sama, mi je rekel: „Ti ljudje so dobri po srcu. Veliko jim govori o evangeliju, zakramente pa še pusti na miru. Kot vidim, je tu misijonsko delo še v povojih.“ To se vidi tudi na duhovniških konferencah. Severni del škofije je bil stalno oskrbovan z duhovniki, zato je krščanstvo že precej napredovalo in imajo čisto drugačne pastoralne probleme kot pa jih imamo Slovenci na našem področju.

Če Bog da, bo avgusta v Matangi posvečenje nove cerkve. Največji problem je, ker se ne dobi cementa.

II. POSVEČENJE NOVE CERKVE

Praznik blagoslova nove cerkve in posvečenja oltarja v Matangi bom predstavil tako, kot je praznik opisal domačin. V oklepaju pa bodo moji komentariji.

Naša želja se je spolnila

Kristjani v Matangi smo polni prekipevajočega veselja. Naša želja se je spolnila. Zaradi vere in sodelovanja z duhovnikom, ki živi pri nas, smo le prišli do konca.

Zelo smo si želeli, da bi imeli svojega duhovnika. Molili smo k Bogu dan in noč in končno se je naša želja spolnila 15. IX. 1973.

Prav tako smo si dolgo želeli zidane cerkve. Graditi smo jo začeli 4. maja 1974. Vera nam je pomagala, da smo kljub žrtvam vztrajali, kajti delo ni bilo lahko. „V grenkobi se odkrije sladkost“ (pregovor). Bog je razvnel naša srca, da smo prišli do konca. Delo je trajalo tri leta, kajti poleg cerkve smo gradili tudi stanovanje za duhovnika. Tako so se dela končala konec avgusta letos. (Površina notranjosti cerkve meri malo manj kot 300 m²).

Dela so lepo potekala, kajti vodila nas je zavest, da smo kristjani. Zato si je vsak prizadeval, da izvrši dolžnost po svojih močeh.

Prišel je 4. september, dan vreden hvale, ki ga „ne zamenja sto drugih dni“ (izrek), sveti dan, ko je bila blagoslovljena naša nova cerkev. Isti dan je bil posvečen oltar, narejen iz kamna (v njem je vdelan 300 kg težak kos rdečega kvarca, ki se dobi tu na Madagaskarju in ga je nekdo podaril cerkvi), ki je simbol trdnosti, ki ga nihče ne premakne. Kristus pravi Petru: „Ti si skala in na to skalo bom zgradil svojo cerkev.“

Posvečenje je opravil farafanganski škof Charles Remy Rakotirina skupaj z duhovniki, ki so bili ob njem (osem slovenskih misijonarjev, od sester je bila navzoča tudi s. Marjeta ter še trije slovenski laiki).

Na praznik smo se pripravljali že več mesecev poprej prav vsi brez razlike: odrasli in otroci, moški in ženske. (Za goste so zbrali blizu ene tone riža. To so lahko storili, ker je bilo takoj po žetvi. „Pomislite, koliko ljudem boste lahko dali jesti in potem šele vabite“, sem jih opozoril, preden so poslali vabila).

En teden prej smo si delo razdelili, da bi goste lahko čim lepše sprejeli, naj bodo to kristjani ali pogani. Prvega septembra se je župnijski svet še enkrat sestel, da ves program dobro še enkrat premisli.

Isti dan je že prišel škof, da nas neposredno pred praznikom tudi duhovno pripravi. Najprej je popoldne govoril Marijinim družbenicam, naslednji dan pa staršem (predvsem možakarjem). Tudi mladine ni pozabil, ki je up verskega in materialnega napredka v družbi. Že začetek škofovega govora nas je vzdramil. „Komu je namenjena ta stavba?“ Ves čas smo se vrtili okrog ene misli: „Cerkev naj bi bila staja, v kateri se zbirajo razkropljene ovce.“

Kako pa je potekal sam praznik? Vse je že pripravljeno, za dušo in telo, smo si rekli. Pripravili smo dva vola. (Tretjega je darovala skupna blagajna slovenskih misijonarjev). V petek so nam že prišli pomagat nekateri duhovniki in sestre v znak sodelovanja. V soboto ves dan so prihajali zastopniki kristjanov z vsake župnije v škofiji. (Iz Vangaindrana in Ankarane je preko sto ljudi prišlo peš 20 km daleč skupaj s svojimi duhovniki Radom Sušnikom, Jankom Kosmačem in Pedrom Opeka. Štirje iz Sandraviny pa so prišli peš 80 km daleč. Vsi so se tudi vrnil peš).

Takoj zjutraj smo zaklali prvega vola, da smo poleg riža lahko dali tudi meso gostom, ki so se žrtvovali, da so zapustili svoje domove in prišli na naš praznik. V soboto zvečer smo se že izmenjavali ob petju Zafindraony (pete zgodbe svetega pisma).

V nedeljo ob devetih zjutraj smo na cerkvenem dvorišču najprej slovesno izobesili narodno zastavo (ob petju državne himne). Poleg zvezanega vola je kralj (vaški) klical Boga, da se mu zahvali, kajti on nam je dal moč in vero, da smo končali tako veličastno cerkev. Ni pozabil zahvale pokojnim, kot se spodobi po narodnih običajih, kajti oni so že v popolnem sorodstvu z Bogom. (Protestanti so zaradi teh „poganskih“ obredov odšli in niso več prisostovali). Ob pol devetih pa je škof začel s krščanskimi obredi. Molil in prosil je Gospoda, da zares blagoslovi to sveto stavbo. Skupaj z duhovniki je zatem blagoslovil cerkev od zunaj. „Voda umije vso umazanijo“, je razložil škof. Nato je prerezal trak in nas povabil: „Vstopimo v božjo hišo!“ Ob petju hvalnic Bogu se je čez tisoč petsto ljudi drenjalo, da si poišče prostor (polovica je ostala zunaj). Okrog desetih se je začel blagoslov cerkve znotraj in posvečenje oltarja. Trajalo je več kot eno uro. (Poleg relikvij sv. Pavla smo vzdali tudi kratko zgodovino začetkov krščanstva v Matangi po letu 1937 in gradnje cerkve, ker ni

Provincial slovenskih lazaristov dr. Franc Rode CM na Madagaskarju. Od leve na desno: Rok Gajšek CM, dr. Franc Rode CM, sestra domačinka, Franc Buh CM, Ivan Štanta CM in italijanski sobrat.

bilo posebne položitve temeljnega kamna). Vse se je končalo s sveto mašo (in birmo 45 odraslih).

Posebej me je pretreslo berilo o Jakobovih sanjah (bral ga je pisec sam). Kristjani želimo biti podobni Jakobu. Naj nova cerkev ne bo samo okras vasi, Bog ne daj!, ampak naj vsak dan povečuje našo vero in vabi tiste, ki še niso v božjem hlevu.

Kljub temu, da smo končali to delo, naše želje še niso vse spolnjene. Želimo si tudi redovnic, da bi še one oskrbovale našo vero in oznanjale božjo besedo predvsem mladini na poti napredka. Kajti ni nam dovolj samo cerkev, ampak naša vera in služba Bogu morata rasti iz dneva in dan. Sestre bi krepile slabotne, dvigale padle, vračale zablodele, kajti dela usmiljenja osvobajajo od greha.

V nedeljo popoldne so bili različni nastopi pesmi, ob devetih zvečer pa film (predvajal je Janko Glinšek) in zaključek praznika.

Zahvala vsem prijateljem domačinom in gostom, ki so s svojo navzočnostjo počastili praznik. (Z moje strani posebna zahvala dobrotnikom). Bog naj nas vse ščiti in brani! Posebna hvala Mariji, naši Materi, ki se ni utrudila hoditi pred nami in nas ščititi na naši poti.

Naročilo kristjanom v Matangi: Dobili smo svojega duhovnika in novo cerkev. To nas ne sme uspavati, ampak moramo s podvojenimi močmi stremeti še višje.

IZ SONČNE ZAMBIJE

Iz istoimenskega lističa, ki ga v Lusaki, Zambija, za vse tamkajšne slovenske misijonarje in misijonarke izdajajo slovenski jezuiti, in pa iz razmnoženega glasila „Slovenski jezuiti“, ki ga izdaja v Mariboru predstojništvo slovenske province jezuitske družbe, povzemamo sledeče vesti o slovenskih misijonarjih v afriški Zambiji.

P. JOŽE KOKALJ D.J.

„V novo delo sem šel z veseljem in z načrti. Prvi teden je že za menoj. V nedeljo po mašah sem pred cerkvijo pozdravil komandanta oboroženih sil, ministra za pravosodje, tajnika parlamenta, članico centralnega komiteja, ki je odgovorna za mladino, notranjega ministra (ki je član našega zbora) in celo kopico uglednih domačinov in tujcev. Moja osebna kartoteka, ki jo izpolnjujem, ima po enem tednu zabeleženih 53 imen. Povabljen sem na dom notranjega ministra in pravosodnega ministra. Velik del mojega dela bo osebni stik s kristjani — po nedeljskih mašah in na njihovih domovih. Nova župnija — nove metode. Vsem vse...

Vse v cerkvi je tu v angleščini, ker tudi zambijska elita, ki se tam zbira, noče domačih jezikov. Angleščina osvaja Zambijo, kot je osvojila Indijo. Vsi javni govori so edino v angleščini povsod po Zambiji. Televizija je izključno v angleščini. Tako je jezik kolonizatorjev postal vez edinosti 73 plemen, ki so se združila v „One Zambia, one nation“ (Eno Zambijo, en narod)...

P. RADOVAN RUDEŽ D.J.

„Jaz sem zopet v ‚bušu‘ (pragozdu) in za to odrezan od civiliziranega sveta. Lusaka je 280 km od nas in toliko tudi naša najbližja postojanka Chelston. V nadškofiji je samo še ena tako zakotna postojanka.

Z menoj — lepo. Mnogo molim, berem in študiram. Skušam čim bolj uporabiti čas, ki mi ga Bog v obilju daje. Zdravje imenitno, podnebje, da si boljšega želeti ne morem...

Kokalj prevzame v kratkem najiminenitnejšo župnijo Lusake. Je sposoben in bo šel svojo pot. Si kar redno dopisujeva. Tomažin pa ni prijatelj pisanja, je pa tudi preobložen z delom, gradbenim in pastoralnim. Bog mu oboje blagoslovi!

Rovtar kot po navadi, zelo priden. Bogoslovno semenišče se veča in poklicev je vedno več. Sedaj bo premeščeno v Lusako.

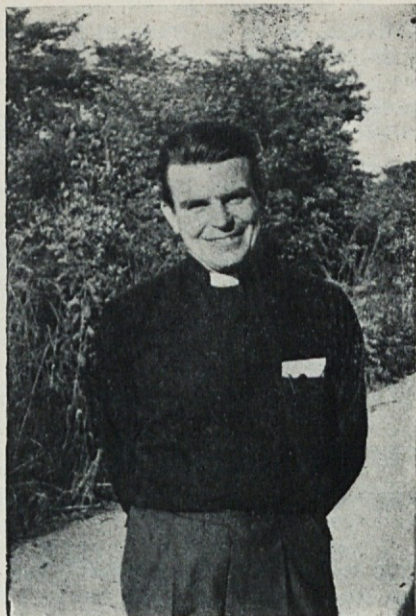
Podgrajšek je zelo dober v jezikih. Obeta dobro...”

P. LOVRO TOMAŽIN D.J.

„Ko dobite to številko Sončne Zambije, bo cerkev, ki jo je Lovro Tomažin zgradil v župniji Chelston v Lusaki, pripravljena na

Laična misijonarka Barica Rous, ki je bila že pred tremi leti na delu v Zambiji, potem se je pa šla še študijsko izpopolnit v Zagreb v višjo bolničarsko šolo, zdaj pa je že spet v Zambiji.

Br. Jože Rovtar D.J.

posvetitev. Pred tem — 4. sept. — pa je nadškof posvetil cerkev, ki jo je s svojo zidarsko ekipo zgradil hrvaški jezuit br. Dilber Ilija. Lovro je — kar tako mimogrede — postavil tudi skromno dvorano v svoji župniji.

Lovro organizira veliko medžupnijsko romanje v čast Mariji, Materi Božji in to v Materu 1. oktobra. Zelo skrbi tudi za duhovno rast svojih faranov. Pripravil je tridnevne duhovne vaje, enkrat za moške, drugič za žene. Duhovne vaje je vodil Jože Kokalj v jeziku nyanja (za 60 žena in 50 moških).

BR. JOŽE ROVTAR D.J.

„Bogoslovci so odšli 12.4. za štiri tedne na počitnice. Mi pa moramo med tem pripraviti prostor za 40 novih. Zidamo 30 novih sob. Treba nabaviti pohištvo in posteljnino ter kupiti več kuhinjskega pribora. Mnogih stvari ni lahko dobiti, a najtežje je, ker je blagajna prazna. Beračimo na vse kraje, pa le kakšna kaplja pride od tu in tam. Od maja dalje bo treba prehraniti 100 bogoslovcev in 9 vodstva. Morali se bomo zadolžiti, kot kaže.

Z druge strani je pa to vesela novica, da imamo toliko poklicev. To je veliko upanje zambijske Cerkve. Letos imamo pet diakonov: štiri Zambijci in en švicar, Beli oče. Ti bodo posvečeni v avgustu.

V februarju je bil posvečen spet en zambijski škof za škofijo Solweri, ki je bila do zdaj Apostolska administratura. Tako je zdaj 9 škofij in 7 zambijskih škofov.

Prihcdnje leto pa se bo bogoslovje razdelilo: nižji trije letniki ostanejo v Mpimi, višji trije pa gredo v Lusako, kjer so sestre Dominikanke drarovale samostan za semenišče. Preureditvena dela so se že začela. Br. Dilber to urejuje. Jaz bom po vsej verjetnosti ostal v Mpimi. Sicer pa pridem prihodnje leto domov pogledat. Ko se bo semenišče razdelilo, bomo potrebovali več profesorjev. Že zdaj komaj shajajo. Menda jih je zelo težko dobiti.

Imamo veliko zaupanje v božjo Previdnost, saj gre za čim prejšnjo osamosvojitve zambijske Cerkve. Tudi druge afriške države imajo mnogo poklicev. Iz Tanzanije in Kenije prihajajo prošnje k nam, če imamo kaj prostora, ker so njihova semenišča polna. Prav tako tudi Uganda in Nigerija. Hvala Bogu! Naj se širi božje kraljestvo. Seveda moramo moliti za vztrajnost kandidatov.“

KLERIK LOZJE PODKRAJŠEK D J

„Torej oglašam se Ti iz moje nove postojanke, ki bo pa zelo kratka, samo en mesec še! Tukaj sem na praksi jezika, kot sem Ti iz Lusake pisal.

Župnija Chadiza (po naše Čadiža) je zelo velika, obsega kakih 200 km² in ima okoli 35000 ljudi. Tu sta samo dva duhovnika, imata pa štirinajst misijskih postaj. Tako vsaka podružnica pride enkrat na vrsto v dveh mesecih. Kljub temu sem se pa začudil, kako je farno življenje po vseh postajah dobro organizirano. Vsaka postaja ima katehista — domačina in pa cerkveni svēt, ki ga predvsem vodijo ključarji. Ti imajo zelo močno besedo v fari. Tudi glede porok, krstov in pogrebov — oni morajo poznati domače in razmere. Če oni sklenejo, da na primer naj bi nekateri ne bili krščeni, ker ne hodijo k maši, ker ne pridejo k nedeljskim molitvenim uram, ko duhovnika ni v postaji, potem tudi duhovnik posluša njih besedo. Navadno se krst podeli, vendar čez kako leto, med tem se pa staršem dajo pogoji in primerna vzgoja! No, poleg „podružnic“ je še v vsaki večji fari takomenovani molitveni center, kjer se kristjani zbirajo k nedeljski molitvi, ker ne morejo k maši — ker duhovnika ni blizu. Res mi je všeč — vesel sem, ko vidim, da se Cerkev tukaj med domačini res ukoreninja, da imajo ljudje iniciativo, da so odgovorni! Misionarji imajo tudi enkrat na leto po 4 dni — (6 dni pouka), verouk za odrasle. Ravno včeraj sva s kolegom Kanadčanom prišla z neke postaje, kjer sva bila ves teden. Da vidiš to vaško življenje, hiše, revščino... Vendar niso tako revni, saj pravijo, da tako dobro še jim ni nikoli bilo. Vendar za naše pojme... majhne hišice, slamnata streha, hrana — neke vrste bela polenta ali žganci vedno; zjutraj nič, opoldne in zvečer pa tista NSIMA (polenta) in kaka zelenjava, občasno kaka kokoška — same kosti. Bil sem na večerji pri nekem ključarju. Najprej greš v hišo, seveda te „povabijo“, ti ponudijo stol, nato se vsedeš, še nič ne govoriš, šele nato pridejo in te pozdravijo, žene pokleknejo — ne samo pred tujcem ali misionarjem, ampak pred vsakim moškim.

Taka je kultura. Nato prinesejo vodo, si opereš roke in nato še ves moški del družine — in ko zmoliš skupaj z njimi, se začne jesti. Seveda z rokami. No, cel teden sva jedla, kar so nama ljudje dali, tako da sem se že kar navadil jesti z rokami. Po jedi sledi umivanje rok in molitev. Res, jaz sem vesel, tu si bom nabral dragocena izkustva, vidim potrebo duhovnikov, zdrav sem tudi — odlično!

Iz novega delokroga Lojzeta Podkrajška

„Semenišče Mukasa mi je všeč. Res sem se že vživel v življenje in delo v tem semenišču. Učenje mi ne dela preglavic, učim namreč zgodovino in družbene vede v prvem in drugem razredu gimnazije. Poleg tega skrbim za hrano, nabavljam za šolo in redovniško skupnost, ob večerih in zjutraj pa sem pri fantih. Torej so me kar precej „vpregli“, jaz pa sem vesel, če imam delo, ki mi ne beli las in ki ga ni — preveč.

Trudim se, da bi delal kot mi vest in Bog narekujeta. Le v kuhinji nerad nadzorujem, ker so kuharji — Zambijci — veliko starejši od mene. Zato je malo nerodno, ko jih moram „popravlјati“ in jim tudi resno povedati, ker drugače ne gre. Kljub temu se lepo razumemo, ker jim vedno razložim, za kaj gre.

Poleg vsega tega me lahko vidiš na košarkaškem, odbojkaškem, nogometnem in „šahovskem“ igrišču.

LAIČNA MISIJONARKA VIŠJA BOLNIČARKA BARICA ROUS

„Delam v misijonski bolnici v kraju Chilonga, oddaljenem 630 km od Lusake. Imamo 230 postelj, oddelkov pa šest: interni, kirurški, porodniški, otroški, infekcijski in za tuberkulozne bolnike.

Bolnico vodijo irske sestre, ki pa so trenutno samo štiri: ena je glavna sestra, druga vodi šolo za medicinske sestre — domačinke, tretja dela v operacijski sobi in tako samo ena ostane za oddelke. Vse drugo osebje smo laiki in to petih različnih narodnosti: Irka, Holandčani (trije zdravniki in ena medicinska sestra), Angležinja, Američanka in jaz. Pričakujemo še dve sestri iz Avstrije.

Chilonga je star misijon, ki ga vodijo člani družbe Belih očetov. Trenutno oskrbujeta misijon dva patra iz Holandije in en švicar.

Sam misijon je v zelo lepem kraju, med hribi s svežo vodo in slapom. Pravijo, da je to najhladnejši kraj v Zambiji. Tako je v hladni dobi (junij, juli, avgust) temperatura včasih samo 7 stopinj, noči pa so še nekoliko bolj hladne, z močnim vetrom. Kraj je na severnem delu Zambije, blizu narodnih parkov za živali. Kjer pa so živali, tam so vedno tudi muhe ce-ce. Te prenašajo tudi spalno bolezen, ki jo povzroča tripanosoma. Pod mikroskopom jo lahko vidiš kot malo kačico. Zadržuje se v krvi in tako gre v vse organe in jih poškodeuje. Če bolezen hitro ne odkrijemo, (pokaže se v krvi ali v možganski tekočini), parazit prodre v mozek in v tem slučaju so bolniki tudi psihično spremenjeni. Seveda je bolezen v tem stanju teže ozdravljiva.

V sami Chilongi ni muh, ki prenašajo spalno bolezen. Bolniki pridejo iz bolj oddaljenih krajev in tako imamo vedno prmere te bolezni v naši bolnici. Nedavno so odkrili spalno bolezen pri medi-

cinski sestri — Angležinji — ki dela v laboratoriju in se je verjetno tam okužila. Bolezen ni nalezljiva, razen če tripanosoma pride direktno v kri. Verjetno se je sestra ranila z iglo, s katero je prej jemala kri bolniku s spalno boleznijo. Na zdravljenje so jo poslali v London, v znano bolnico za tropske bolezni.

Malaria je zelo pogostna bolezen, predvsem v deževni dobi. V tem času, ko sem jaz tukaj (od 25. aprila), smo imeli več primerov možganske malarije. Vsi bolniki z možgansko malarijo so v teh mesecih bili otroci do desetih let. To najhujšo obliko malarije povzroča plazmodij malarije. Vse vrste malarije prenaša komar anofeles. Bolniki imajo visoko vročino in so v nezavesti tudi po več dni. Reši jih le takojšnje zdravljenje s kininom n to direktno v kri.

Tuberkuloza je zelo razširjena. V zadnjih treh mesecih smo odkrili deset novih primerov tuberkuloze. Nekateri bolniki pridejo v tako slabem stanju, da sploh niso več ozdravljivi.

Naš glavni problem pa so otroci. Med njimi je veliko smrtnih slučajev. Glavni vzrok je PODHRANJENOST, zaradi katere telo ne more premagati niti lažjih infekcij, ker je tako zelo neodporno. Posebno veliko jih umira zaradi ošpic ali pa zaradi posledic po ošpicah. Skoraj vsak otrok, ki dobi vnetje dihalnih poti, po ošpicah umre — kljub zdravljenju z antibiotiki. Mnogi po ošpicah zbolijo za tuberkulozo.

Tudi smrt porodnic ni redka, ker pridejo v bolnico v takšnem stanju, da jim ne moremo več pomagati.

Na terenu ima vsaka medicinska sestra posvetovalnico za dojenčke in nosečnice. Nekatero posvetovalnico so zelo oddaljene od bolnice in v vse se moramo odpeljati z avtom. Moja je oddaljena 47 km. Na obisk grem enkrat mesečno in to z gojenkami naše medicinske šole. Posvetovalnice so zelo obiskane, vedno pride okrog 60 dojenčkov, šolski otroci, nosečnice in bolniki. Vsakega otroka stehiamo in pregledamo. Dajemo tudi potrebna zdravila in cepimo, če imamo cepivo. Ena od Zambijk poučuje matere o pravilni prehrani in negi in o važnosti cepljenja. Vse nosečnice cepimo proti tetanusu. Vsi dobijo tudi tablete proti malariji.

Po obisku posvetovalnice vzamemo s seboj vse bolnike, ki so potrebni bolniškega zdravljenja, saj ljudje v vaseh zelo težko dobijo prevoz do bolnice.

Zelo sem srečna, da sem spet v Zambiji. Vsem dragim znancem in našim prijateljem pošiljam lep pozdrav!

S. ZORA ŠKERLJ OSU

„Sestra Zora uršulinka v Botswani, bo novembra obiskala domovino, ko bo na poti v Rim, kjer bo končala svojo tretjo probacijo. V načrtu ima tudi eno leto specializacije v sociologiji in to v Kanadi. Sociologijo in afriško zgodovino je sicer že uspešno končala na univerzi v Lusaki.

P. MIHA DREVENŠEK, MINORIT

„Ta je imenovan za župnika glavne mestne župnije v mestu Kitwe. Mesto ima čez 300.000 prebivalcev in je na področju rudnikov bakra. Miha je pred tem končal šolo za jezik bamba.

SREBRNOMASNE POCITNICE

Salezijanec Stanko Pavlin, ki deluje v Hong Kongu, je za srebrno mašo poletel na otok Formozo, da tam obišče slovenske misijonarje. Svoja doživetja nam takole popisuje v pismu z dne 19. septembra:

14. julija sem odpotoval iz Hong Konga na Formozo. Vožnja je bila zelo kratka, komaj uro in deset minut do glavnega mesta Taipeija. Šel sem najprej v salezijansko hišo, ki je zelo blizu letališča, komaj deset minut peš hoje. Naslednji dan sem šel malo po Taipeiju in sem si ogledal, kar zanima turiste in tudi neturiste...

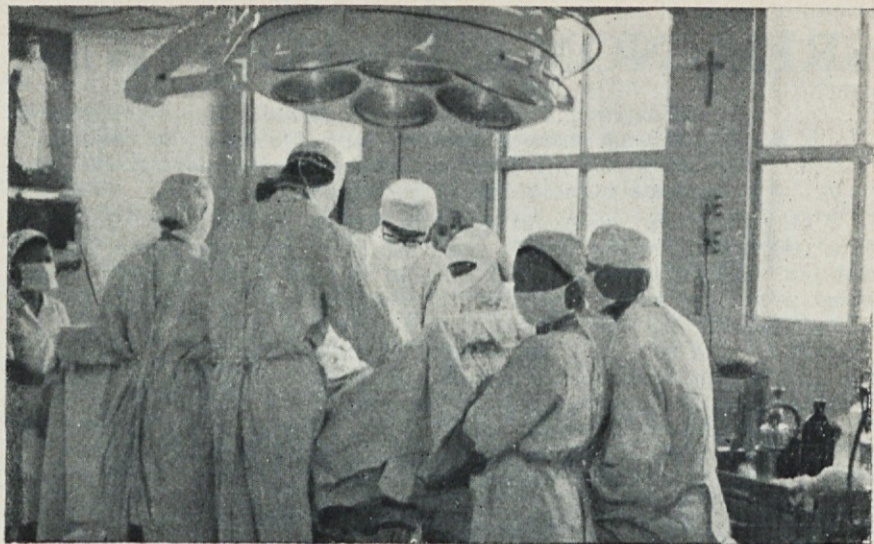
Tretji dan sem se z avtobusom odpeljal v Lotung k dr. Janežu. On in vsi kamilijanci z njim so me lepo sprejeli. Prav za prav sem bil ves čas z dr. Janežom. Saj že veste, da je naš doktor zelo zaposlen in sva zato največ kramljala zvečer, tudi do polnoči, ali pa med eno in drugo operacijo. Dr. Janež mi je dovolil, da sem ga opazoval pri delu in tudi fotografiral med operiranjem.

Od Lotunga mi je g. Crotti, superior kamilijancev, plačal vožnjo z avtobusom do Kvailjena. Tam sem stanoval pri kamilijanskih sestrah. Sestre so bile tudi vesele obiska in so me peljale okrog po Kvailjenu in na krasen turistični kraj z imenom Taroko (ime je še japonsko!). Tu je vse iz marmorja, tudi malo letališče oziroma stavbe ob njem. Tu se dobivajo tisti lepi in dragoceni kamni, ki jim mi rečemo „žada“ in iz katerih izdelujejo najrazličnejše okrasje in spominke.

Iz Kvaljena sem se spet vrnil v Lotung, nato iz Lotunga v Taipei in od tam na južno Formozo h gospodu Majcenu. Po dolgih sedmih urah vožnje sem dospel v Tajnan, ko je še divjal tajfun. S težavo sem dobil taxi, ki me je peljal do naše velike industrijske šole, v kateri deluje naš Majcen. Ko sem prišel ves moker v zavod, so me sobratje debelo gledali in me vpraševali, kako da sem mogel v takem vremenu priti do njih. Gospod Majcen je bil zelo vesel snidenja in tisti večer sva govorila, ne vem, do katere ure.

Drugi dan so me peljali še bolj proti jugu v Kau-sung. A g. Majcena smo pustili doma, kajti v takem vremenu, v dežju in viharju, bi bila vožnja zanj prenaporna. Avto je vozil neki profesor njihove šole. Če bi kdo od sobratov sedel za volanom, sem mislil, bi se gotovo zvrnili, kajti mnogokje sploh ni bilo videti ceste, ki se je spremenila v deroč potok. Rektor šole je kar naprej molil rožni venec, mi smo ga pa pobožno gledali, misleč, da ga je pač strah za nas vse. Srečno smo dospeli v Kausung in smo videli, kaj je storil tajfun temu lepemu mestu: Vse je bilo razbito, mesto je bilo brez elektrike, drevje nagnjeno ali polomljeno, banane in drugo sadje vse v vodi in po cesti. Ljudje so se pa kar mirno zadržali; pobirali in spravljali so skupaj, kar se je dalo rešiti, vdani v svojo usodo....

Proti večeru smo bili spet doma v Tainanu. Naslednji dan sva šla z g. Majcenom znova v Taipei, odkoder je šel on v Lotung na 25 letnico kamilijancev v tem mestu, jaz sem pa ostal v Taipeiju in čakal,

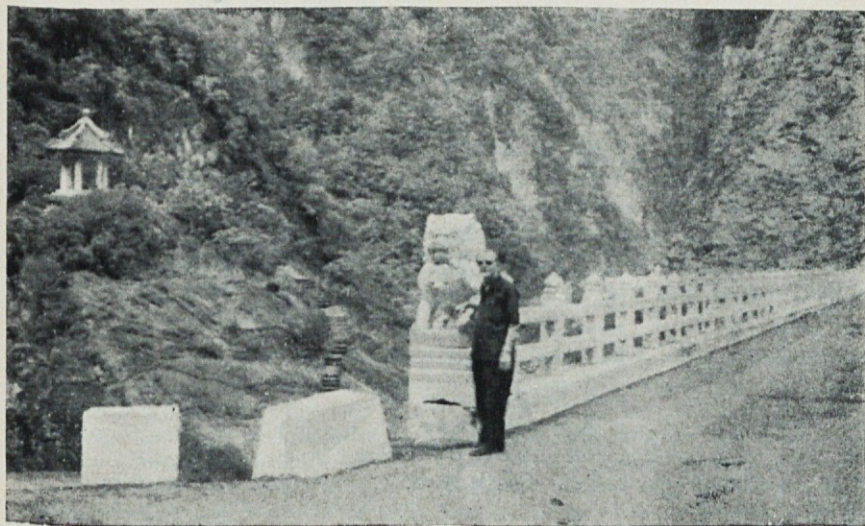

Stanko Pavlin je takole slikal dr. Janeža med operacijo; doktor je obrnjen proti nam, v svetlobi; spodaj Stanko Pavlin z Andrejem Majcenom; v sredi misijonar župnije, kjer deluje s. Miklavčič, ki je slikala.

Misijonar Stanko Pavlin SDB na obisku naših misijonarjev. Tu je z s. Anico Miklavčič (z očali) in z njeno kitajsko sestro, s. Brilej je fotografirala. Spodaj: na potu k hribovcem.

da se je g. Majcen vrnil. Po njegovi vrnitvi sva šla skupaj na obisk sr. Anice Miklavčič v Čungli in tudi s. Rozarije Brilej, ki je v ta namen prišla iz Peipu tjakaj.

Tako smo se srečali kar štirje slovenski misijonarji skupaj. Sestre so zavrtele slovenske plošče in smo skupaj poslušali slovenske pesmi, med tem ko smo pospravljali kosilo, ki so nam ga pripravile tamkajšnje sestre. Do večera sva bila pri njih, nato pa sva šla nazaj v Taipeij.

Naslednji dan sva bila na potu proti Trichungu blizu Mialu, kjer misijonari maryknolec Franci Rebol. Le-ta naju je povabil na kosilo v restavracijo in naju spremljal na kolodvor. Tam smo si voščili Zbogom, potem pa ubrali vsak svojo pot: Rebol nazaj na svoj misijon, Majcen v Tajnan in jaz spet v Taipeij.

Tam sem se ustavil še za nekaj dni, nato pa se povrnil v Hong Kong.

Formoza je res lep otok in naši misijonarji in misijonarke tudi delajo zelo lepo vsak v svojem delokrogu. Dr. Janež neutrudljiv, g. Majcen lepo pozdravljen in tudi na delu, Anica Miklavčič silno ročna in hitra za delo, sr. Brilej mirna, pa vneta za duše in za bližnjega, naj bo katoličan ali pogan. Ko sva z dr. Janežem govorila, mi ni pridigal, a njegove besede so bile zame kot najlepša pridiga. Ima „nekaj“ v sebi, kar se izliva kot studenec žive vode v dušo sočloveka.

Ko poročam o teh srečanjih z našimi misijonarji na Formozi, naj se tudi tu zahvalim tem našim rojakom, da so bili tako vljudni in ustrezljivi napram moji malenkosti.

IZPOLNJEVANJE

Zdaj pri vas bo skoraj sneg.
Tu pri nas dežuje,
zmeraj bolj rjav je breg,
vran na megli kljuje.

Sneg bo mehka pot sanem:
Božji Sin prihaja.
Tu pa z zadnjih krizantem
bleda luč odhaja.

Tisto najbolj sveto noč,
ko še zvon zajoka,
slepih rok objemajoč
Božjega otroka —

naši templi trudni spe
z ribniki praznine,
v zlat si plašč držeč srce,
bol, in brazgotine.

VLADIMIR KOS

NEKAJ LEPEGA ZA BOGA

Pokojni misijonar o. Lojze Demšar
obhaja mater Terezijo na svojem
misijonu.

Tudi mi jo poznamo, Mater Terezijo, doma iz Skopja, zdaj je Mati Kalkute. O njej se toliko bolj piše, kolikor bolj tega ona ne želi.

Ni pa boječa duša. Če kdo želi ob njenem delu spoznati krščansko pričevanje, ga mirno sprejme, skromno, nenarejeno, ponižno.

Eden takih je bil časnikar Malcolm Muggeridge. ki je potem napisal drobno knjižico o svojih doživetjih in o Materi Tereziji in o njenih ustanovah. Iz nje povzemamo le razgovor, ki ga je imel z njo. Ker je povzet dobesedno, je toliko bolj dragocen, ker nam ne govore drugi, ampak govori Mati Terezija sama. Ves razgovor med Malcolmom in Materjo Terezijo objavljamo, kot je bil zapisan v slovenski knjižici, ki jo je pripravil duhovnik Anton Moder, župnik v pokoju.

Malcolm: Mati Terezija, kdaj se je začelo vse tole z vami? Ne mislim samo na tole hišo, ampak kdaj ste prvič začutili, da se morate posvetiti revežem?

Mati Terezija: To je bilo že davno, ko sem bila še doma.

Malcolm: Kje je to?

Mati Terezija: V Skopju v Jugoslaviji. Tedaj sem bila stara šele dvanajst let. Bila sem doma pri starših; otroci nismo hodili v kato-

liško šolo, imeli pa smo izvrstne duhovnike, ki so dečkom in deklicam pomagali najti poklic v skladu z božjim klicem. Takrat sem prvič začutila, da imam poklic za reveže.

Malcolm: Takrat se je torej začelo?

Mati Terezija: Da, leta 1922.

Malcolm: Takrat ste se odločili, da svojega življenja ne boste porabili zase, ampak ga boste na prav poseben način podarili Bogu.

Mati Terezija: Želela sem postati misijonarka, želela sem oditi v misijonske dežele in prinesiti ljudem Kristusovo življenje. Tedaj je iz Jugoslavije odšlo nekaj misijonarjev v Indijo. Zvedela sem, da sestre iz Loreta delujejo v Kalkuti in drugih krajih. Ponudila sem se, da bi šla v bengalske misijone, in tako so me poslali v Indijo leta 1929.

Malcolm: Kdaj ste se dokončno zaobljubili?

Mati Terezija: Najprej v Loretu leta 1931. Dokončno pa ravno tako v Loretu 1937.

Malcolm: Ste imeli med svojim dvanajstim letom in letom večnih zaobljub kakšne dvome ali omahovanja glede težkega poklica?

Mati Terezija: V začetku, med dvanajstim in osemnajstim letom, nisem mislila postati redovnica. Naša družina je bila zelo srečna. Ko sem pa dopolnila osemnajsto leto, sem sklenila iti od doma in postati redovnica, in od takrat vseh štirideset let nisem nikoli niti za trenutek podvomila, da bi ne storila prav: bila je božja volja. On me je izbral.

Malcolm: In to vam je dalo popoln mir in srečo?

Mati Terezija: Srečo, ki mi je nihče ne more vzeti. In nikoli ni bilo nobenih dvomov in obžalovanja.

Malcolm: Dokler ste bili v Loretu, ste poučevali. Ste radi učili?

Mati Terezija: Poučevanje mi nadvse ugaja. V Loretu sem bila odgovorna za šolo bengalskega okrožja. Dekleta, ki so zdaj pri meni, so bile tedaj večinoma gojenke tiste šole. Bila sem njihova učiteljica.

Malcolm: In vsega tega je bilo konec, ko ste se zavedeli nekih okoliščin v zunanjem svetu?

Mati Terezija: To je bil klic v mojem poklicu. Bil je drugi klic. Naj zapustim Loreto, kjer sem bila zelo srečna, in odidem na ulice streč najrevnejšim med revnimi.

Malcolm: Mati, kako je bilo s tem drugim poklicem?

Mati Terezija: Leta 1946 sem prišla v Daržiling na duhovne vaje. V vlaku sem zaslišala klic, naj vse pustim in grem za njim v barakarska naselja in naj mu služim med najrevnejšimi od revnih.

Malcolm: In tako ste se odločili — pravzaprav se je nekdo drug odločil za vas in vi ste sprejeli, kar vam je rekel notranji glas.

Mati Terezija: Vedela sem, da je to njegova volja in da ga moram ubogati. Ni bilo prav nobenega dvoma, da bo to njegovo delo. Vendar sem počakala na odločitev Cerkve.

Malcolm: Morali ste torej dobiti dovoljenje od cerkvenih oblasti, da ste smeli iz loretskega samostana; koliko časa je to trajalo?

Mati Terezija: Najprej sem morala vložiti prošnjo pri kalkutskem nadškofu. Ko sem dobila njegovo dovoljenje, mi je generalna mati loretskih sester dovolila pisati v Rim. To sem morala storiti, ker sem bila redovnica in sem imela večne zaobljube, take pa ne morejo več oditi iz samostana. Pisala sem sv. očetu Piju XII. in z obratno pošto dobila odgovor 12. aprila. Rekel mi je, da smem stopiti iz samostana in postati svobodna nuna. To pomeni, da lahko živim kot redovnica, vendar podrejena nadškofu v Kalkuti.

Malcolm: Koliko časa je že od tega?

Mati Terezija: To je bilo leta 1948.

Malcolm: Ko ste pisali papežu, kaj ste rekli, da bi radi delali?

Mati Terezija: Rekla sem mu, da imam poklic, da me Bog kliče, naj se odpovem vsemu in se podredim njemu v službi najrevnejšim med revnimi v siromašnih predmestjih.

Malcolm: Videl sem vaš loretski samostan in je zelo lep. Gotovo vam je bilo težko zapustiti tisti čudoviti vrt, tisti tihi mirni kraj in oditi na strahotno bučne ceste.

Mati Terezija: To je bila žrtev.

Malcolm: Kaj ste potem storili?

Mati Terezija: Zapustila sem loretski samostan in odšla najprej k sestram v Patni, da bi se nekoliko izurila v sanitetnem delu, da bi tako mogla obiskovati domove revežev; do tedaj sem samo poučevala, a nisem mogla kar takoj nadaljevati s poukom. Najprej sem morala prihajati v domove in obiskovati otroke in bolnike. Ko sem začela prvo malo šolo, sem imela prvi dan pet otrok. Polagoma smo jih potem imeli čedalje več. Danes jih imamo že nad petsto, ki vsak dan prihajajo v šolo.

Malcolm: Tam, kjer ste začeli?

Mati Terezija: Tam, kjer sem začela. Na prostem, na dvorišču neke predmestne družine.

Malcolm: Če pa pomislim na Kalkuto in na vse mogoče čudne stvari v njej, se mi zdi nekaj izrednega, da sploh more kdo oditi tja in se odločiti za kaj takega.

Mati Terezija: Tedaj sem bila tako prepričana in sem še, da je bil to on, Kristus, ne jaz. Zato se nisem bala. Dobro sem se zavedala: če bo moje delo, bo umrlo z menoj. Vendar sem vedela, da je njegovo delo, da bo živelo in prinašalo veliko dobrega.

Malcolm: Najbrž ste poučevali samo otroke s ceste. Kaj ste jih učili?

Mati Terezija: Začela sem z abecedo; čeprav so bili namreč otroci že precej veliki, niso nikdar hodili v šolo in jih tudi nobena šola ni marala sprejeti. Potem smo imeli praktične vaje v higieni; učila sem jih, kako naj se umivajo. Prihodnji dan sta prišle dve ali tri deklice s šole, kjer sem poučevala, in mi pomagale pri otrocih. Polagoma se je začelo delo razraščati in prišlo je tudi nekaj kalkutskih gospa, ki so poučevale v šoli, kjer sem jaz učila. In tako se je začelo delo razvijati.

Malcolm: Domnevam, da ste morali imeti nekaj denarja. Od kod ste ga dobivali?

Mati Terezija: V začetku sem imela samo pet rupij, postopoma, ko so ljudje zvedeli za moje delo, pa so začeli prinašati denar in darove v naravi. Vse je bilo delo božje previdnosti, ker od vsega začetka in naprej nikdar nisem prosila denarja.

Malcolm: Denar naj bi bili prostovoljni prispevki?

Mati Terezija: Vse je bilo podarjeno. Jaz sem želela služiti revežem iz čiste ljubezni do Boga. Želela sem revežem dati to, kar si bogatin kupi z denarjem.

Malcolm: Ustanovili ste torej šolo, ki se razvija; dobili ste nekaj pomočnic in nekaj denarja in prihajali so darovi. Kako je bilo potem?

Mati Terezija: Sestre so začele prihajati leta 1949; prva sestra, ki se je pridružila naši družbi, je bila sestra Agnes. Zdaj je moja pomočnica.

Malcolm: Je bila gojenka v Loretu, ne?

Mati Terezija: Da, prvih deset deklet, ki so prišle, sem sama kot dijakinje poučevala na šoli. Druga za drugo so se posvetile Bogu, da bi služile najrevnejšim med revnimi. Želele so dati vse svoje Bogu. Potem so prišli drugi pomočniki; zdravniki in bolničarke so nam na prostovoljni podlagi prihajali na pomoč. Leta 1952 smo odprli prvi Dom za umirajoče.

Malcolm: Ko pravite Dom za umirajoče, hočete reči, da gre za ljudi s ceste, ki so zapuščeni in umirajo?

Mati Terezija: Da, prvo žensko, ki sem jo videla, sem sama pobrala s ceste. Bila je na pol obžrta od podgan in mravelj. Prinesla sem jo v bolnišnico, pa niso mogli nič storiti zanjo. Sprejeli so jo samo zato, ker se nisem marala ganiti nikamor, dokler je niso sprejeli. Potem sem odšla na občino in jim rekla, da naj mi dajo prostor, kamor bom lahko spravljala take ljudi, ker sem še isti dan naletela na več takih umirajočih na cesti. Občinski načelnik za zdravstvo me je odpeljal v tempelj boginje Kali in mi odkazal dormašalo, prostor, kjer so ljudje počivali, potem ko so opravili svoje pobožnosti v čast boginji Kali. Poslopje je bilo prazno: vprašal me je, če ga sprejemem. Iz več razlogov sem bila srečna, da sem dobila ta prostor, posebno pa zato, ker sem vedela, da je bilo bogoslužno in bogočastno središče Hindujcev. V štiriindvajsetih urah smo prenesli tja svoje bolnike in začelo se je delo v domu za bolnike in umirajoče, ki so bili brez vsega. Od tedaj smo po cestah Kalkute pobrali že nad triindvajset tisoč ljudi, od katerih jih je približno petdeset odstotkov umrlo.

Malcolm: Kaj pa pravzaprav storite za te umirajoče? Vem, da jih prinašate tja umirat. Kaj pa še storite zanje ali vsaj poskušate storiti?

Mati Terezija: Predvsem jim želimo zbuditi občutek, da so zaželeni, želimo jim dokazati, da jih imajo nekateri ljudje res radi, si jih v resnici želijo, vsaj za tistih nekaj ur življenja, ki jim je še dano; želimo jim pokazati človeško in božjo ljubezen. Naj tudi oni zvedo, da so božji otroci, da niso pozabljeni, temveč da so ljubljeni in oskrbovani in da so mlada življenja pripravljena darovati se jim in jim streči.

Malcolm: Kaj se zgodi s tistimi, ki ne umrjejo?

Mati Terezija: Za tiste, ki morejo delati, poskušamo poiskati

kakšno delo, druge poskušamo spraviti v domove, kjer morejo vsaj nekaj let preživeti srečno in udobno.

Malcolm: Kdo pa vam jih pošilja, mati? Hočem reči, kdo vam jih izroča?

Mati Terezija: V začetku smo jih same odkrivale po cestah in jih pobirale.

Malcolm: Kakor ste vi tisto prvo starko.

Mati Terezija: Da. Ko pa se je o našem delu čedalje bolj razvedelo, je vedno več ljudem znano, da je tu kraj, kjer lahko taki reveži dobijo oskrbo. Telefonirajo po mestne rešilce, ti pridejo z avtom, jih poberejo in pripeljejo sem k nam. Vendar z enim pogojem: najprej jih morajo odpeljati v najbližjo bolnišnico.

Malcolm: Vi sprejemate samo tiste, ki jih drugod nikjer ne sprejmejo, za katere je to zadnje zatočišče, drži?

Mati Terezija: Da; naš dom je namenjen samo za ljudi s ceste in za tiste, ki jih bolnišnice ne sprejmejo, ali za tiste, ki nimajo nikogar, da bi skrbel zanje.

Malcolm: Ker se je vaše delo razvilo od šole do skrbi za bolnike, vam je bilo treba vedno več rok, da so vam pomagale. Ali ste jih dobili?

Mati Terezija: Bog je bil zelo dober z nami in kakor je delo raslo, so se množili poklici. V oktobru 1950 je sveti oče spremenil našo neznatno skupnost v škofijsko kongregacijo. Petnajst let pozneje jo je povzdignil v papeško; to pomeni, da smo zdaj neposredno pod svetim očetom. To je bil največji od vseh čudežev, ker praviloma kongregacij ne povzdignejo tako hitro na papeško raven. Večinoma traja lep čas, po trideset, včasih štirideset let, preden postanejo papeške. V tem je videti veliko ljubezen in spoštovanje sv. očeta do našega dela in do naše kongregacije.

Malcolm: Kako je v prvih letih naraščalo število sester?

Mati Terezija: Ko je družba postala škofijska, nas je bilo samo dvanajst; to je bilo leta 1950. Postopoma je število raslo. Deset let se sploh nismo ganile iz Kalkute, ker smo morale sestre privaditi na delo. Leta 1959, ko smo odprle hišo v Rančiju in potem v Delhiju, je začelo število sester rasti in prihajala so dekleta iz krajev, kjer smo odprli hiše.

Malcolm: Iz katerih stanov jih prihaja največ?

Mati Terezija: Večinoma iz srednjih, nekatere pa so bile iz bogatejših in višjih stanov. Tisti čas se je pridružilo kongregaciji kar lepo število anglo-indijskih deklet.

Malcolm: Izobraženih.

Mati Terezija: Večinoma zelo izobraženih.

Malcolm: Kaj ni bilo za dobro vzgojene gospodične srednjih stanov in iz boljših družin nekaj strašnega pomešati se med take reveže, nesrečneže in bolnike s ceste?

Mati Terezija: Te mlade so hotele žrtvovati vse najboljše, saj se moramo v naši družbi popolnoma predati Bogu; to je duh naše skupnosti. Hotele so v svojem življenju doseči to popolnost, zato so darovale Bogu vse, svoj položaj, dom, prihodnost, in se docela posvetile najrevnejšim med revnimi. Bile so prepričane, da ne morejo dati zadosti Bogu, ki jim je dal čudoviti poklic: služiti najrevnejšim med revnimi.

Malcolm: Kako so dobile moč za to?

Mati Terezija: Od prvega dne, ko sestre stopijo v našo družbo, porabimo zelo veliko časa za njihovo vživljanje, zlasti v duha naše družbe in njeno življenje, kakor je določeno v pravilih. Ta pravila so za nas zapisana božja volja. Hkrati z duhovno pripravo morajo obiskovati domove revežev. Delo po četrlih revežev in srečavanje s temi ljudmi je del vzgoje novink. To je pri nas nekaj posebnega — ker sicer redovne novinke ne smejo hoditi ven, — da morejo dometi našo četrto oblubo, s katero se zavežemo, da bomo iz vsega srca in prostovoljno služile najrevnejšim med revnimi - Kristusu v tej žalostni podobi. Zato je nujno potrebno, da iz oči v oči pridejo v stik z resničnostjo, ko bodo napravile obljube in se bodo morale vsak dan štiriindvajset ur srečavati s Kristusom v najrevnejših med revnimi po siromašnih četrlih.

Malcolm: Je to za mnoge pretrdo, mati?

Mati Terezija: Za zelo redke; zelo, zelo malo jih odide. Na prste ene roke jih lahko naštejemo. Nekaj prav izrednega je, da nam je toliko sester ostalo tako zvestih prav od začetka.

Malcolm: Se pravi, da ob taki trdi preskušnji vidijo svoje dopolnilo?

Mati Terezija: To je zanje nekakšna tekma. Hočejo dati vse in izberejo najtežje. Moramo tako živeti, tako trdo živeti, da moremo naprej delati med temi ljudmi. Delo je samo izraz naše ljubezni do Boga. Svojo ljubezen moramo na nekoga preliti. In ljudje so orodje, s katerim izražamo svojo ljubezen do Boga.

Malcolm: Ko preživljam nekaj dni z vami, sem neskončno prevzet spričo radosti, s katero sestre izpolnjujejo to, kar bi se nepoučenemu zdelo skoraj nemogoče, težka in mučna dolžnost.

Mati Terezija: V tem je duh naše družbe, popolna podreditev: ljubeče zaupanje in radoživost. Moramo znati izžarevati Kristusovo veselje, ga kazati v svojih dejanjih. Če bi bila naša dejanja samo koristna in ne bi dajala ljudem veselja, bi se naši ubožci nikoli ne mogli odzvati vabilu, o katerem želimo, da bi ga slišali, naj se bolj približajo Bogu. Želimo, naj bi čutili, da so ljubljene. Če bi prihajale k njim z žalostnimi obrazi, bi jih napravile še bolj pobite.

Malcolm: Tudi če jim prinašate stvari, ki jih potrebujejo?

Mati Terezija: Zelo pogosto to niso materialne dobrine. Me jim dajemo, kar še veliko bolj pogrēšajo. V dvajsetih letih dela med

Ljudmi sem se čedalje bolj prepričala, da je biti nezaželen najhujša bolezen, ki jo more občutiti človeško bitje. Dandanes imamo že zdravilo proti gobavosti in gobavci se morejo pozdraviti. Imamo zdravilo proti tuberkulozi in jetični morejo ozdraveti. Imamo zdravila in zdravljenja za najrazličnejše bolezni. Za občutek nezaželenosti, za to strašno bolezen, pa po mojem ni zdravila, razen v rokah, ki so pripravljene služiti, in v čutečih srcih, ki so pripravljena ljubiti.

Malcolm: In to bolezen poskušate zdraviti ve?

Mati Terezija: Tak je naš namen: postreči ljudem z rokami, ki so jih pripravljene ljubiti, in v vsakem videti Kristusa.

Malcolm: Razen bolnikov imate tudi vse polno otrok, ali ne?

Mati Terezija: Tudi.

Malcolm: Od kod prihajajo?

Mati Terezija: Veliko jih zavržejo starši; nekaj jih same najdemo, druge dobimo iz bolnišnic, kjer jih pustijo starši. Spet druge dobimo iz zaporov ali jih privede policija. Naj pridejo k nam tako ali tako, me do zdaj še nismo nobenega zavrnila.

Malcolm: Le kam jih vse spravljate, če jih lahko pride, kolikor hoče?

Mati Terezija: Zmeraj se najde še kakšna postelja za še enega otroka.

Malcolm: Pa vam res ni bilo treba nikoli nobenega zavrniti?

Mati Terezija: Res ne.

Malcolm: Nekateri pravijo, da je v Indiji že tako preveč otrok, ve pa rešujete take, od katerih bi sicer marsikdo umrl.

Mati Terezija: Res, marsikdo bi umrl, zlasti med otroki, ki niso zaželeni. Čisto mogoče bi jih zavrgli ali umorili. A to ni po našem; naš cilj je ohranjati življenje, življenje Kristusa v življenju otroka.

Malcolm: Se pravi, da se ne strinjate s tistimi, ki pravijo, da je v Indiji preveč otrok?

Mati Terezija: Ne, ker Bog vedno poskrbi za vse. Skrbi za rože in ptice, za vse, kar je ustvaril na zemlji. Tudi mali otročički so njegovo življenje. Nikdar jih ne more biti preveč.

Malcolm: Kako pa z gobavci, mati? Kdaj se je začelo zanimanje zanje?

Mati Terezija: Leta 1957 smo začele s petimi gobavci, ki so se za-tekli v našo hišo, ker so bili ob delo. Niso mogli najti strehe nad glavo, bili so prisiljeni beračiti. Kmalu za njimi nam je prišel v pomoč zdravnik in je še zdaj pri nas, dr. Senn. Ta je tudi naučil naše sestre ravnanja z gobavci, ker je specialist za gobavost. Med gobavci je veliko razgledanih ljudi, veliko bogatih in nadarjenih. Ko pa zbolijo, so izločeni iz družbe, izgnani iz svojih domov, od sorodnikov in zelo pogosto jih niti lastni otroci nočejo več videti. Odrezani so od svojih družin in jim ne kaže nič drugega, kot da se oprimejo beračenja. Zelo pogosto vidite ljudi, ki prihajajo v Bengalijo z juga, in Bengalce, ki odhajajo daleč na sever, samo da so kar najbolj stran od ljudi in krajev, kjer so jih poznali in ljubili in jim stregli. Tu v Kalkuti imamo med gobavci zelo sposobne ljudi, ki so imeli v družbi zelo visok položaj. Zaradi bolezni pa zdaj žive v najbolj zavrženih mestnih četrtih, neznani, neljubljeni in brez postrežbe. Hvala Bogu, naše sestre so tam, jih ljubijo, so jim prijateljice in jim prinašajo božje bogastvo.

Malcolm: Gobavost je strašna bolezen in gobavcev je veliko. Kaj — kaj sploh morejo sestre narediti zanje?

Mati Terezija: Večina naših sester je naredila poseben tečaj za strežbo gobavcem. In z novimi zdravili, ki jih dobivamo iz Združenih držav Amerike in Anglije, moremo ustaviti napredovanje gobavosti, če pride bolnik o pravem času. Zato jih je v Kalkuti toliko — v svoji

oskrbi jih imamo skoraj deset tisoč — pa smo zelo zadovoljne, ker je to znamenje, da gobavci začenjajo spoznavati svojo bolezen in želijo ozdraveti. Če pridejo takoj, brž ko opazijo na telesu kakšno gobavo pego, jim je skoraj zanesljivo v dveh letih zagotovljena popolna ozdravitev.

Malcolm: Kaj pa s tistimi, ki zamudijo zdravljenje?

Mati Terezija: Poskušamo postaviti mesto miru na štirinajstih hektarih, ki nam jih je pred nekaj leti podarila vlada. Ta kraj se imenuje Šanti Nagar. Mislimo postaviti center za rehabilitacijo, kjer se bodo ozdravljeni gobavci lahko navadili opravljati navadna dela in se bodo lahko lotili kakšne obrti, da bodo po vrnitvi v svoj kraj lahko živeli kot drugi ljudje. Ne bo jim treba več hoditi okrog in beračiti.

Malcolm: Vaša skupnost raste in se širi; se bo to še nadaljevalo? Se mislite razširiti po vsem svetu?

Mati Terezija: Trenutno imamo v Indiji petindvajset postojank. Zunaj Indije pa na Cejlonu, v Tanzaniji, Venezueli in Rimu. Dokler nam bo Bog pošiljal poklice, je njegova volja, da se razvijamo. Povsod, kjer so reveži, bomo šle in jim služile.

Malcolm: Delo se bo torej nadaljevalo?

Mati Terezija: Seveda, če nam bo Bog dajal poklicev, je to znamenje, da želi, naj gremo med reveže.

Malcolm: Do zdaj vam jih veliko pošilja, ne?

Mati Terezija: Res. Letošnje leto je bilo hvala Bogu izredno in pričakujemo, da se nam jih še veliko pridruži v juniju in prihodnjem januarju.

Malcolm: Mladenka izve za vaše delo med najrevnejšimi in začuti v sebi poklic za to. Kaj potem?

Mati Terezija: Ko te pridejo, jih dodelimo pripravnicam. Kakšnih šest mesecev opazujejo naše delo. Morajo videti, ali je to tisto, kar Bog želi od njih. Pa tudi me se moramo prepričati, če imajo resničen poklic za tako življenje in delo. Obenem se morajo naučiti angleščine, ker je to jezik naše skupnosti in ker moramo uporabljati angleške knjige, ker nimamo zadosti nabožnih knjig v indijskih jezikih. V Indiji je tudi toliko jezikov in sestre prihajajo od vsepovsod iz Indije, zato bi jih bilo zelo težko oblikovati v duhovnem življenju, če bi v isti skupnosti morali uporabljati toliko jezikov; iz vseh teh razlogov smo se odločile za angleščino. Nato morajo šest mesecev preživeti kot kandidatke, ko dobijo prvi pouk v duhovnem življenju. Po teh šestih mesecih stopijo v noviciat, ki traja dve leti. V tem času so deležne izčrpnega pouka o duhovnem življenju, o bogoslovju, o cerkveni zgodovini, o svetem pismu in zlasti o pravilih in ureditvi naše družbe. Ker se morajo sestre obvezati z obljubami, morajo natančno vedeti, kaj zanje te obljube pomenijo. Obljuba uboštva je za kongregacijo zelo, zelo stroga; če namreč hočemo ljubiti reveže in jih dobro razumeti, moramo same biti

revne. Z obljubo devištva podarimo svoja srca popolnoma in nedeljeno Kristusu in izključno samo njemu. Imamo tudi obljubo pokorščine in z njo sprejmemo tudi vse druge obveznosti. V vsem moramo spolnjevati božjo voljo. Imamo pa še posebno obljubo, ki je druge kongregacije nimajo, da se iz vsega srca darujemo strežbi siromakov. Ta obljuba nas veže, da ne moremo streči bogatim in da ne moremo sprejeti nikakršne nagrade za svoje delo. Naša strežba mora biti zastonj in izključno za reveže.

Malcolm: To so velike zahteve, ali ne? Od deklet zahtevate, da živijo kot najrevnejše med revnimi, da posvetijo ves svoj čas, vse svoje moči in vse življenje službi siromakov.

Mati Terezija: Ravno to same hočejo dati. Vse želijo žrtvovati Bogu. Zelo dobro se zavedajo, da vse to delajo za lačnega Kristusa, za nagega Kristusa, za Kristusa brez doma. In ravno to prepričanje in ta ljubezen jih ženeta, da se veselo darujejo. Ravno zato so naše sestre zelo srečne. Ne silimo jih k temu, temveč so naravno srečne, ker čutijo, da so našle tisto, kar so iskale.

Malcolm: Pri vseh še posebej vzbuja pozornost, po mojem mnenju, obsežnost del, ki ste jih prevzeli, in pičlost virov ne glede na vašo osebno izredno vero in čudovito vero vaših sester. Vas kdaj obide malodušnost? Mnogi so prepričani, da bi bile za to potrebne velike državne organizacije, in imajo občutek, da je nesmiselno, če se poskuša sprijeti s tem nekaj ljubečih duš. Kaj mislite vi o vsem tem?

Mati Terezija: Če na vso zadevo gledamo samo s svojimi očmi in sodimo samo s svojega stališča, me same kajpak ne zmoremo ničesar. V Kristusu pa zmoremo vse. Ravno zato je to delo postalo mogoče, ker smo prepričane, da On, samo On dela z nami in po nas v revnih in za revne.

Malcolm: Iz tega torej izvira pobuda, ogenj, moč za vse, kar delate?

Mati Terezija: Prihaja iz Kristusa in zakramenta.

Malcolm: Ali zato začenjate vsak dan z mašo?

Mati Terezija: Da. Brez Njega ne moremo storiti ničesar. In pri oltarju se srečujemo s svojim ubogim trpinom. In v njem vidimo, kako more trpljenje postati vir za še večjo ljubezen, za še večjo plemenitost.

Malcolm: Sestra Jožefa, kdaj ste vi napravili večne obljube?

Sestra Jožefa: Večne obljube sem napravila 14. aprila 1964.

Malcolm: Torej pred petimi leti. To je strašno težak korak, kajne? Marsikdo misli, da je popolnoma neodgovoren. Zapustili ste svet, poln zanimivih in mikavnih stvari, da ste se posvetili temu strogemu življenju, ki je življenje siromakov. Prevzeli ste način življenja siromakov in ves svoj čas preživljate med najrevnejšimi in najbednejšimi. Kaj ni tako početje precej noro?

Sestra Jožefa: Ravno zato sem prišla sem; prišla sem, ker hrepenim po čim tršem življenju. Želela sem, da bi se mogla čemu odreči.

Mati Terezija v družbi z prejšnjim kalkutskim škofom.

Malcolm: In to vas je napravilo srečno?

Sestra Jožefa: Srečno? Presrečna sem! Ker vidim, da morem dati toliko in s tem drugim pomagati.

Malcolm: Ampak da zapravljate čas okrog umirajočih, gobavcev in nezaželenih otrok. Zadnjič sem vas videl med temi ljudmi in vsi so kričali na pomoč. Si ne želite kdaj drugačnega življenja?

Sestra Jožefa: Ne. Včasih sem na smrt utrujena, sama na smrt utrujena, pa tudi zelo zelo srečna, ker sem mogla komu storiti kaj dobrega.

Malcolm: Pa zakaj tako življenje?

Sestra Jožefa: Slišala sem o strogosti te kongregacije in začutila željo, da bi mogla toliko darovati Bogu, in ravno zato sem prišla sem. Zame je bil to izziv.

Malcolm: Koliko ste bili takrat stari?

Sestra Jožefa: Ko sem prišla sem, mi je bilo 24 let.

Malcolm: Torej ste že dobro poznali svet?

Sestra Jožefa: Sem, poznala sem ga. Osem let sem delala v nekem uradu in hkrati poučevala glasbo. Pa se ne kesam.

Malcolm: Življenje tukaj vam pomeni dopolnitev in vam prinaša srečo?

Sestra Jožefa: Popolnoma. Niti en dan, niti en trenutek se nisem pokesala.

Malcolm: Pa čeprav ste se odrekli ravno stvarjem, o katerih ljudje zlasti v teh letih mislijo, da jim napravijo življenje vredno življenja?

Sestra Jožefa: Zame je sreča to, da morem pomagati drugim in biti z njimi; seveda se je treba marsičemu odreči.

Malcolm: Na primer?

Sestra Jožefa: Glasbi. Zelo rada igram pianino. Zdaj ne morem več. Pa sem vesela, da se morem čemu odreči.

Malcolm: Lahko pa požete, slišal sem vas.

Sestra Jožefa: Poskušam.

Malcolm: Zelo lepo požete.

Sestra Jožefa: Poskušam.

Malcolm: Ko sem vas srečal v Londonu, mati Terezija, sem si želel, da bi mogel priti sem in videti vas in vaše delo in zdaj sem ga videl. To je sijoča luč. Ampak za vašim delom, ki je čudovito in potrebno, kakor sami ponavljate in imate po mojem prav, je še nekaj drugega, in to je vaša vera. Povejte mi kaj o tem, ker se mi zdi, da boste soglašali z menoj, da je dandanes take vere zelo malo na svetu.

Mati Terezija: Vera je božji dar. Brez nje ni mogoče živeti. Da je naše delo plodno in popolnoma za Boga in lepo, mora biti zgrajeno na veri. Na veri v Kristusa, ki je rekel: „Bil sem lačen, bil sem nag, bil sem bolan, nisem imel doma in vi ste to storili zame.“ Na teh njegovih besedah temelji vse naše delo.

Malcolm: Kako naj bi si ljudje pridobili tako vero, ki je danes tako manjka na svetu?

Mati Terezija: Manjka je zato, ker je toliko samoljubja in toliko pohlepnosti samo zase. Da je vera resnična, mora biti ljubezen, ki daje. Ljubezen in vera gresta skupaj, se med seboj dopolnjujeta.

Malcolm: Kako naj ljudje to odkrijejo? Naši bližnji ali marsikdo od njih, mogoče sem tudi jaz med njimi, so zgrešili pravo pot. Vi ste jo našli. Kako še drugim pomagati, da bi jo našli?

Mati Terezija: Treba jih je zblížati z ljudmi, ker bodo v njih našli Boga.

Malcolm: Hočete reči, da vodi pot k veri in pot k Bogu po naših bližnjih?

Mati Terezija: Ker ne moremo videti Kristusa, mu ne moremo izkazati ljubezni; svojega bližnjega pa lahko vsak čas vidimo in moremo storiti zanj, kar bi želeli storiti Kristusu, če bi ga videli.

Malcolm: Se vam ne zdi nevarno, da bi ljudje zamenjali orodje s ciljem, in nimate občutka, da bi službo bližnjemu hoteli izkoristiti zase? Se vam ne zdi, da obstaja taka nevarnost?

Mati Terezija: Vedno obstaja nevarnost, da smo samo socialni delavci ali da opravljamo delo samo zaradi dela samega.

Malcolm: Ravno to mislim. Kaj ni to nevarnost?

Mati Terezija: Je; če pozabimo, za koga delamo. Naši napori so samo izraz ljubezni do Kristusa. Naša srca morajo biti prepolna ljubezni do njega in ker moramo izraziti svojo ljubezen v dejanju, je naravno, da so najrevnejši med revnimi orodje, s katerim izražamo svojo ljubezen do Boga.

Malcolm: To razumem in celo ob tem kratkem obisku sem to tako živo občutil kot še nikoli prej. Ti gobavci in ti otroci, ki jih pobirate po cestah, niso samo usmiljene podpore vredni ljudje, ampak čudovit svet zase. Vsak zdrav človek lahko čuti z bolnikom. Vsak, kdor ima dovolj, lahko pomiluje človeka, ki nima dovolj. Zdi se mi pa, da hočete s tem, kar delate, pokazati, da to sploh niso pomilovanja vredni ljudje, ampak nekaj čudovitega. Le kako zmorete to?

Mati Terezija: Prav to je rekel neki Hindujec: da oni in me opravljamo socialna dela, da pa je razlika med njimi in nami v tem, da oni delajo za nekaj, me pa za nekoga. Za to pa je potrebno spoštovanje in ljubezen in vdanost in me vse to darujemo in delamo za Kristusa, zato pa tudi poskušamo narediti vse kar najlepše. Saj smo s tem v nenehnem stiku s Kristusom v njegovem delu in to je isti stik, kot smo ga deležne pri sv. maši in obhajilu. Tam imamo Jezusa v podobi kruha, tukaj, v revnih četrtih, pa ga vidimo v betežnih telesih, v otrocih, in se ga dotikamo.

Malcolm: „Lepo“ je skoraj vaša priljubljena beseda, kajne? Izrekli ste jo tudi, ko smo vas prosili za to oddajo — pa vem, da ste jo zelo neradi pripravili — „No, dobro, pa naredimo kaj lepega za Boga.“ Ampak rad bi vedel, kako naredite vi — kako naj po vas tudi drugi pridejo do spoznanja, da ne gre samo za fizično pomoč, za materialno stisko, ki je obupna in s katero se je treba spoprijemati, ampak da je nekaj več, kar vsemu daje svojo resničnost?

Mati Terezija: Pri svojem delu imamo veliko ljudi, ki jim pravimo sodelavci, in od njih želim, da bi darovali svoje roke n z njimi pomagali siromakom in svoja srca in ljubili bližnjega. Dokler ne pridejo v neposreden stik z reveži, namreč zelo težko spoznajo, kdo so reveži. Zato imamo tukaj v Kalkuti veliko nekristjanov in kristjanov, ki delajo skupaj v Domu za umirajoče in po drugih krajih. Imamo skupine, ki pripravljajo obveze in zdravila za gobavce. Pred nedavnim je na primer prišel neki Avstrelec in rekel, da želi pokloniti velik dar. Ko pa ga je izročil, je rekel: „To je nekaj zunanjega; pa želim dati tudi nekaj sebe.“ Zdad redno prihaja v Dom za umirajoče, brije bolnike in se pogovarja z njimi. Ta čas bi mogel porabiti zase in dajati samo denar, pa hoče dati tudi nekaj sebe in daje.

Malcolm: Z drugim besedami, ta drugi del je po svoje resnično večji dar.

Mati Terezija: Vsaj težji.

Malcolm: Težji del. Seveda ste vi vplivali nanj, da tako dela, in vsak, kdor vas vidi ali govori z vami, po svoje čuti nekaj takega, kar on. Jaz pa mislim na zahodni svet, kjer živim in ki ga vi včasih obiščete. Mati, tudi ta svet, je zelo nesrečen, čeprav drugače. Tam so bogati ljudje, ki imajo preveliko bogastvo, pa tudi plemenite nagibe. Nimajo pa iskre osebnega občutka, ki ga daje vera in ki bi jih lahko mahoma usposobil, da bi delali vse, kar je treba storiti. Kako bi tem ljudem poskusili dati tako vero?

Mati Terezija: Da bi z njimi sodelovala. Vedno silim ljudi, naj delajo z nami, za nas in za siromake. Nikdar jim ne govorim o denarju ali jih za kaj prosim. Pravim jim samo, naj pridejo in ljubijo ljudi, naj jim s svojimi rokami služijo in jih s srcem ljubijo. In ko pridejo v stik s temi ubožci, je njihova prva misel, da bi zanje kaj naredili. In ko drugič pridejo, so že vključeni. Če ostanejo nekaj časa v Kalcuti ali kje drugje, že čutijo, da so del teh ljudi. In že spoznajo, kako so ti ljudje vredni ljubezni, taki, kakršni so, in koliko jim lahko dajo.

Malcolm: Na zahodu bi morale najbrž cerkve, morda bolj kot doslej, v tem smislu spodbujati vernike?

Mati Terezija: Jaz razmer na zahodu ne poznam posebno dobro, ker me že predolgo, štirideset let, ni bilo več tam. Ampak zdaj med štiridesetdanskim postom čedalje bolj naraščajo zbirke v pomoč največjim siromakom. Ljudje se čedalje bolj zavedajo, da so bolni in nimajo doma. In bogati vsaj včasih in vsaj majčkeno želijo deliti z njimi stiske: škoda je, da ne dajo toliko, da bi jih zbolelo. Novi rod, posebno otroci, to bolje razumejo. Otroci v Angliji žrtvujejo vsak kos kruha za naše otroke, na Danskem kozarec mleka, v Nemčiji pa en multivitamin. To so pota k večji ljubezni. Ko bodo ti otroci odrasli, bodo verovali in ljubili, želeli služiti in še več dajati.

Malcolm: Se tudi vam zdi, da je ena od težav v tem, ker ljudje mislijo, da je potrebna kolektivna rešitev. Ti pravijo, saj je tu mati Terezija, rešuje toliko ljudi, pomaga toliko ljudem, rešuje toliko otrok. Pa je kljub temu le kapljica v morje; to ni nič; treba bo začeti drugače, da bo kaj zaleglo. In tako mišljenje jih ovira, da se ne vržejo tako na delo, kakor ga vi želite in ga vi opravljate.

Mati Terezija: Ne strinjam se z velikopoteznostjo v teh rečeh. Za nas je pomemben posameznik. Če hočeš človeka vzljubiti, moraš priti z njim v osebni stik. Če bomo čakale na delo množic, se bomo v množicah izgubile. In nikdar ne bomo mogle pokazati tolike ljubezni in tolikega spoštovanja do posameznika. Jaz verjamem v razmerje osebe do osebe. Zame je vsak človek Kristus, je zame vsak trenutek samo en človek na svetu.

Malcolm: Prepričan sem, da imate prav, a težava je po mojem v tem, kako nagniti ljudi, da bi to videli, saj je njihova miselnost oblikovana v današnjem ozračju. Še Cerkve, ki bi morale to razumeti, ker

slonijo na evangeliju, ne morejo privzgojiti tega posebnega čuta človeka do človeka.

Mati Terezija: Mislim, da današnji ljudje ne pomislijo, da so siromaki ravno tako človeška bitja kot oni. Zato gledajo nanje zviška. Če bi pa globoko spoštovali dostojanstvo siromašnih ljudi, sem prepričana, da bi se jim vsak izmed njih lahko približal in spoznal, da so tudi oni otroci božji, ki imajo iste pravice do življenjskih potrebščin, do ljubezni in postrežbe kakor vsi drugi. V tej dobi razvoja se vsem mudi, vse hiti in po poti marsikdo omahne, ker ne vzdrži v tekmih. In ravno te bi rada ljubila, jim stregla in skrbela zanje.

Malcolm: In naredila iz njih nekaj lepega za Boga.

Mati Terezija: Same smo prepričane, da je naše delo le kapljica v morje. Ampak če bi te kapljice ne bilo v morju, bi po mojem morju nekaj manjkalo, prav ta kapljica. Če bi na primer ne imele svojih šol v siromašnih mestnih delih — saj so le malenkost, saj so komaj male osnovne šole, kjer navajamo otroke ljubiti šolo, skrbeti za snago in podobno — če ne bi imele teh malih šol, bi tisti otroci, bi na tisoče teh otrok zapuščeno tavallo po cestah. Tako smo na razpotju: bodisi jih sprejmemo in jim damo vsaj to malo ali pa jih prepustimo cesti. Isto velja glede našega Doma za umirajoče in glede Doma za otroke. Če ne bi imele teh hiš, bi vsi, kar smo jih pobrale, pomrli na cesti. Mislim, da se je splačalo potruditi se za Dom umirajočih, da vsaj nekaj oseb lahko lepo umrje v Bogu in miru.

Malcolm: Se strinjam z vami. Zame je v vašem delu posebno čudovito, da poskušate pokazati svetu, da so ti siromaki sijajni in ti otroci izvrstni, in še to, da se držite načela, da nikogar ne zavrnete. Da ne ocenjujete in ne odbirate. Zdaj imate tudi brate, mati?

Mati Terezija: Leta 1963 mi je nadškof dovolil začeti z brati. Začutile smo potrebo po moških, ki bi se zavzeli za šolo dečkov in za moške v Domu za umirajoče. Pa še marsikje me kot ženske ne moremo delati za moške, na primer v pristaniščih in podobno. Nadškof mi je dal dovoljenje in v dveh letih se je družba bratov razširila na vso škofijo. Pater Andrew, ki je bil jezuit, je dobil od papeža dovoljenje, da se pridruži bratom. Zdaj je njihov predstojnik in skrbi zanje.

Malcolm: Koliko jih je trenutno, mati?

Mati Terezija: Zdaj jih je dvaindevdeset.

Malcolm: Tudi oni pobirajo po cestah ljudi in podobno?

Mati Terezija: Opravljajo prav ista dela kot me.

Malcolm: Vendar se posebej izurijo za opravila, ki so bolj primerna za moške kakor za ženske?

Mati Terezija: Seveda. Pomagajo tudi ženskam v siromašnih predmestjih, predvsem pa skrbijo za dečke in onemogle moške.

Malcolm: Se pravi, da so tudi ti poklicani, da delajo nekaj lepega za Boga!

PO MISIJSKEM SVETU

SINODA V RIMU je razpravljala o katehizaciji. To je pravzaprav nadaljevanje prejšnje sinode, ki je govorila o evangelizaciji. Prisotnost škofov iz misijskih dežel je spet in še bolj dala Cerkvi poudarek univerzalizma. In ko gre za katehizacijo, je v misijskih deželah problem mnogo težji in globlji. Ne gre samo za aventičen pouk, ampak še bolj za to, kako naj se kateheza prilagodi mentaliteti misijskih narodov, da bo čisto njihova in razumljiva, pa da ne bo pri tem prav nič izgubil krščanski nauk na svoji čistini. Razni poizkusi so že dosti dopovedali, da je vprašanje posebno ponekod zelo odgljivo. Med preveč in premalo je težko najti zlato sredo. Boljše rečeno: težko je najti pravo pot, da vsa in čista resnica zaživi med vsakim narodom v „obleki“ njihove omike, ne le njihovega jezika. Vsekakor je delo dolgoročno in zahteva zelo večjih in odgovornih ljudi.

DŽIBUTI leži med Etiopijo in Somalijo. Država je mešanica narodov in tudi oblasti: Francozov, Afrikancev, Azijscev. Katoličanov je le 12.000 in skoraj vsi so tujci. Tipičen primer muslimanske države, kamor evangelizacija še ni prodrla. Tudi v tej državi je močno gibanje za osvoboditev, kar ustvarja napetosti in nevarnosti kot povsod.

AFGANISTAN je po novi ustavi odpravil zakon, da je islam državna

vera. Sicer je tudi nova ustava grajena na muslimanskih temeljih, a vendarle je zagotovljena svoboda verodopovedi. Kristjani so le tujci in tudi jih je le 600. Prebivalcev pa je v državi 17 milijonov in pol.

KAMBODŽA preživlja eno najkrutejših razdobj. Morda prekaša vse druge komunistične dežele. Saj celo diplomatski zastopniki nimajo mednarodne svobode. Celó iz takih dežel kot je Vietnam so razne delegacije pod najstrožjim nadzorstvom. Glavno mesto je naravnost izumrlo. Vsa dežela je v silnem preplahu. Revolucija sama je terjala 600.000 žrtev. Morije za njo pa vsaj dvakrat toliko. Kako naj govorimo v takih razmerah o življenju katoliške Cerkve? Kdaj bo prišel čas, da se bo razgrnila ta najbolj železna zavesa in bomo zvedeli, kaj so preživeli naši bratje in sestre v Kristusu?

NA EGIPT navadno ne mislimo, ko govorimo o misijonih. Pa je vendarle misijska dežela, saj so prebivalci pretežno muslimani. Eden vodilnih katoličanov Amin Fahim je celo tole zapisal: „Mi egiptovski kristjani imamo občutek, da nas Cerkve na Zapadu ignorira. Pri vas niti ne veste, da obstajamo.“ Seveda je katoličanov res malo, saj je vseh skupaj le 136.000 in od teh je nekaj nad 100.000 zedinjenih koptov. Koliko je pravoslavnih koptov, niti ne vedo točne statistike. Verjetno oko-

Nekaj narodnih direktorjev papeških misijskih družb na zadnjem zasedanju v Rimu.

li 4 milijone. Vseh prebivalcev pa šteje Egipt okoli 40 milijonov. Bodočnost ima mladina, saj je 45% prebivalstva pod 15 let starosti.

V AVSTRALIJI je misijsko vprašanje le delo med domorodci, ki živijo večinoma umaknjeni v puščavski svet. Cerkev hoče, da ohranjajo svojo kulturo, da se zakorenini v njihovi preteklosti. Že Pavel VI. je na obisku v Avstraliji leta 1970 rekel: „Vemo, da imate svoj slog življenja, da imate svojo omiko. Cerkev na noben način noče, da bi jo zapravili.“ Po zadnji statistiki naj bi bilo teh domorodcev le še kakih 154.000. Je pa iz njihovih vrst prišlo že nekaj duhovnikov.

SVETOVNI PROBLEM je boj za človekove pravice. Londonski kardinal

Hume je opozoril, da se kršijo osnovne pravice po vsem svetu. Posebno močno se to dogaja v Sovjetski zvezi in Latinski Ameriki. Gotovo ni posebej pomislil na nekatere misijske dežele, kjer se človekove pravice gazijo na posebno krut način. Kardinal pravi: „Vedno bolj se širi v svetu zavest, da človekovo dostojanstvo ne zahteva le kruha, ampak predvsem svobodo in pravičnost. Vendar ne zadošča le to spoznanje. Dolžni smo, da pokažemo svoje nasprotovanje do mučenja in krivičnega zatiranja. Treba je podpirati privatne organizacije, ki se trudijo za uveljavljanje človekovih osnovnih pravic. Stalno moramo poudarjati, da za nobeno ceno ni dovoljeno žrtvovati poedinca. Človekove pravice mora varovati družba in zakoni, ki jih ta druž-

ba proglašča. Ne smemo se ustrašiti pretveze, da pomeni vtikanje v notranje zadeve kake dežele, kadar zagovarjamo osnovne pravice kake osebe.“

V JUŽNI AFRIKI predsednik Voster kljub vsemu vztraja pri tem, da gospodujejo belci. Napetost raste, ker vlada nasilno zapira in ovira črnške voditelje ali tiste, ki bi radi na miren način uredili Južno Afriko tako, da bi bila zagotovljena enakopravnost črnih in belih. Ob 18 milijonih črncev živi 4 milijone belcev. Zgodovina zadnjih sto let je vso problematiko v Južni Afriki zapletla tako, da se je v njej težko razpoznati. Saj je poleg črncev, med katerimi je najštevilnejše pleme bantu (10 milijonov) še 2.3 milijona mešancev in skoraj milijon (točno 800.000) Aziatov. Prav tu je začel svojo politično pot osvoboditelj Indije Gandhi. Tako močno osebnost bi danes potrebovali črni v Južni Afriki in Rodeziji. Tako pa so predmet ščevanja komunistov, ki

Dva črna visokošolca v Južni Afriki.

se dobro zavedajo, da je zlasti ta del Afrike ugoden teren za njihovo delo. Zato je Cerkev kakor povsod med dvema mlinskima kamnoma. Govori, odkrito razglašča krščanska načela o enakopravnosti in svobodi, prepričuje, svari. A kaj več v njeni moči ni. Zato se je bati najhujšega in takrat bo ravno Cerkev največja žrtev.

BEGUNCI so poseben problem dvajsetega stoletja. Ker smo ga deležni tudi Slovenci — begunstva namreč — bolj čutimo in razumemo, kaj pomeni, da je na svetu štiri milijone beguncev. Prizadete so zadnje čase misijonske dežele. Mala država kot je Burundi ima skoraj 50.000 begucev iz Ruande in obratno je 6.000 beguncev v Ruandi, ki so pribežali iz Burundija. Skoraj ni afriške dežele, kjer ne bi bila begunska taborišča. O Kitajski, Pakistanu, Bangladešu so pred leti bili časopisi polni poročil o begunstvu. Begunci so najboljši dokaz, da na svetu ni svobode prepričanja in ne zaščite človekovih pravic.

KITAJCI v domovini ne naraščajo več tako kot prej, ker država ne le podpira, ampak vsiljuje omejevanje rojstev. Vendar bo še ostal to največji narod na svetu. Za Cerkev je kitajska celina nedostopna. Za zdaj je še v svobodi Formoza, iz katere se je prav zadnji čas oglasil kardinal Yupin in zaprosil svobodne države, naj zavarujejo svobodo Formoze. Poleg tega pa so Kitajci raztreseni po vsem svetu. Izven Kitajske celine in Formoze živi v raznih državah 22 milijonov Kitajcev. Največ jih je v azijskih državah, kar je razumljivo (nad 20 milijonov), ostali so v Severni in Južni Ameriki, v Evropi jih živi le 200.000. Misijonsko delo je možno le v teh kitajskih kolonijah. Najintenzivnejše je brez dvoma v Hongkongu.

naši misijonarji pišejo

JAPONSKA

S. JOŽEFA ŽUPANČIČ, usmiljenka se nam je spet oglasila iz Osake, in sicer sredi oktobra. Med drugim pove tudi tole:

Pričeli smo z novo misijonsko postojanko v predmestju Osake, čisto v duhu našega sv. Vincencija Pavelskega. Naše sestre so že nekaj let

obiskovale raveže, ki so živetarili brez dela in jela, brez družin in pravega stanovanja; shajajo se na nekem kraju, pozimi in poleti spe kar na tleh, po katerih si pogrnejo stare časopise. Nekaj od njih jih je še v najboljših letih, drugi so pa starčki. Če kdo kaj zasluži, si skupno privoščijo dobro kapljico. Od začetka so naše sestre samo od časa do časa prihajale tam

Tole so pohabljenčki iz zavoda, v katerem deluje s. Zupančič; takole jih vodijo na zrak.

mimo, da bi se jih privadili, zadnje čase so se pa že prepričali, da jim sestre hočejo dobro in so postajali hvaležni. Naprodaj je bila stara hiša, ravno nasproti parka, v katerem so se shajali, in ko so se tudi misijonarji frančiškani zavzeli za te reveže, so skupaj s sestrami kupili hišo, jo podrli in oni na polovico zemljišča postavili dvonastropno stavbo, v kateri bivajo sami, velik del je pa za te reveže, pa tudi za uboge otroke. V hiši je velika kuhinja, obednica, rekreacijska dvorana s televizijo in drugim, itd. Posebna dvorana je za otroke, ki postajajo po ulicah, da se v njej zbirajo in zabavajo, uče glasbenih instrumentov, petja in tudi katekizma; seveda dobe tudi malico. Drugo polovico zemljišča so kupile sestre in si tudi postavile enonastropno hišo na njem. V njej imajo sobo za katekizem, šivalnico za preurejanje obleke, katero dobri ljudje darujejo za reveže, in drugo. V tej hiši so se stalno naselile 4 sestre, dočim sta frančiškana dva. Delujejo v veliki povezanosti. Za kuhinjo in razna druga dela se vedno dobe prostovoljci, tudi sestre iz drugih redov pridejo pomagat. Mlad frizer tudi vedno brije starčke brezplačno. To vse je revežem na razpolago.

12. septembra smo imeli prvo sveto mašo v tej naselbini pri oo. frančiških, kjer imajo lepo kapelo. Sedaj je maša vsak dan. Sestre imajo pa v svoji mali kapelici tudi Najsvetejše in enkrat tedensko mašo. Prvo sveto mašo je daroval naš škof s somaševalci, misijonarji.“

FORMOZA

S. ANICA MIKLAVČIČ iz Chungli nam je nazadnje pisala 21. septembra:

„Res, letos so nas obiskali tajfuni na severu in na jugu otoka. Bilo je strašno. Kako sem zahvalila Boga,

da smo še pravočasno popravili našo cerkev, da mi ni bilo treba sedaj spet pometati vode iz nje, kajti okna so bila popravljena. Križ, ki ga želimo postaviti vrhu strehe, bo čisto preprost. Njega razsvetlitev bi stala kakih 150 USA dolarjev. Se bo našel kak dobrotnik? Zelo želimo, da bi bil vsaj križ razsvetljen ponoči in opozarjal na Kristusa, ko že stolpa nima cerkev.

Molite zame, kajti Bog mi je poslal še neko delo: začela sem hoditi v bolnišnico, kjer obiskujem in tolažim in pomagam tistim, ki kaj potrebujejo. Preje so obiskovale bolnike druge sestre, a zdaj so to prepustile nam. Tudi tu imam veliko prilike, da spregovorim poganom o Bogu in o večnosti.“

Na Formozi je delovala tudi sestra Kalista Langerholz, ki je pa zdaj vsaj za eno leto v Franciji. Pač pa deluje na istem otoku še s. ROZARIJA BRILEJ, iz družbe Pomočnic vernih duš, ki nam iz kraja Peipu piše sledeče dne 18. IX.:

„Zelo sem bila vesela snidenja z misijonarjem Majcenom in Pavlinom. Gospoda Majcena sem tedaj prvič videla, dočim sem g. Pavlina že v Hong kongu večkrat srečala. Škoda, da je g. Pavlin moral biti tu prav v času tistega velikega tajfuna, ki mu je preprečil marsikak načrt. Tajfun je bil tudi v našem kraju precej močan, a ni napravil toliko škode kot drugod. Voda je sicer začela teči v kapelico, ki jo imamo v pritličju, a ker ni trajalo dolgo in se je vse pomirilo, je voda kmalu odtekla, hvale Bogu.

Dr. Janeža sem že nekajkrat videla, a vedno zelo zaposlenega, a sedaj je že pet let tega, kar je bilo zadnjič.

Še enkrat vsem dobrotnikom hvale za misijonski dar, ki sem ga prejela od Vas, in lepo pozdravljeni!“

Misijonar Andrej Majcen SDB na obisku pri s. Miklavčič (ob njem), v družbi s sosestrami in drugim misijonarjem.

Tudi misijonar REBOL FRANCI, maryknolec, ki deluje v Yuanli, nam je pisal v začetku septembra in tudi omenja srečanje misijonarjev:

„Za 25 letni mašniški jubilej misijonarja Pavlina smo se dobili vsi trije skupaj, on, jaz in g. Majcen. S slovenskimi sestrami se še nisem srečal. Žal, g. Pavlin ni mogel videti našega misijona, ker je bil tu med dvema tajfunoma, pa ni mogel preveč potovati. A sestali smo se v Taichungu in sem ju povabil na kosilo; prav lepo je bilo. Žal, da jaz ne znam tako peti kakor g. Pavlin.“

TAJSKA

S. FRANČIŠKA NOVAK OSU nam piše iz Chiengmaja v začetku oktobra:

„Bog povrni za dragoceno pismo z obema čekoma. Takoj sem ju mogla vnovčiti brez težav. Še več: veliko

srečo sem imela. Na poti domov sem se oglasila v hiši betharramskih misijonarjev, da poizvem, če je kdo tam, ki bi mogel misijonarju Mirku Tružnjaku nesti njegov delež. A sam Mirko je bil tam z dvema bolnikoma z gora, ki imata hudo možgansko malarijo. In tudi tisti misijonar, kateremu sem zaupala v varstvo siroto Busayo na njegovi misijonski šoli in bi mu rada z Vašim denarjem plačala vzdrževalnino, je tedaj prišel po opravkih. Obema sem takoj naznanila veselo novico o pomoči in se potem z vsakim posebej pogovorila. G. Mirko je bil iz srca vesel, tako ker ste ga vključili med slovenske misijonarje kot za lepo pomoč: polovico denarja bo za ta dva bolnika, ki ju je pripeljal s seboj z gora. Bolezni je to leto silno veliko: malarija, krvna vročica, tifus... Tudi naše učenke so bile hudo bolne in ena je

umrla. Bila je hči premožne matere, najmlajša petih hčera. Oče jim je že pred leti umrl. Kremacija je bila razkošna, slovesnost ganljiva.

Dobri p. Guily je bil vesel Vašega darila za siroto Busayo. Gmotno je tako preskrbljena do aprila, ko bo končala sedmi razred osnovne šole. A s tem težav v Busayo še ne bo konec. Pater ne ve, kam potem z njo. Že trikrat se je morala preseliti iz ene družine v drugo. Ta zadnja družina ni katoliška, a dobra. Bog daj, da bi Busaya mogla razumeti, da gre za njeno dobro. Ne vemo, kakšno breme je podedovala od staršev, ki nihče ne ve, kdo so. Vse svoje nagone mora takoj zadovoljiti, vera ji le malo ali nič ne pomeni; na misijonarjevi šoli je že tudi goljufala in ravnateljica, dobra misijonarjeva župljanka, je bila zelo užaljena. Vendar, naših upov za Busayo še ni konec. Pri Bogu je vse mogoče, on pozna tudi srce te 13 letne k vsemu slabemu nagnjene deklice in jo lahko spreobrne. V torek zjutraj me je prišla nenadoma obiskat. Prišla je v državno bolnico k zobozdravniku, ki je malo bolj poceni. Njeni zobje so v silno slabem stanju in pisana mati ni imela denarja, da bi jih ji dala popraviti. Nisem bila prosta, da bi šla z njo k zobozdravniku in me skrbi, so jo li sprejeli, kajti zgubila je karto. Ko bom le malo prosta, jo grem obiskat v 20 km oddaljeni Merim, vmes pa molim, da se je Bog usmili.

Tu smo sredi šolskega leta in deževna doba se nagiblje h koncu. Dežja je bilo v teh petih mesecih malo, vendar smo imeli pred tednom hudo povodenj, ne da bi kaj kazalo, da bo prišla. Naš zavod ima izredno nizko lego, na drugi strani ceste je velika reka Mae Ping. Ko voda začne dreti k nam, meramo vse dvigniti za

pol metra od tal. To pot se je zgodilo pončči in smo do ene zjutraj garale. V zgodnjih jutranjih urah je voda, ki je bila umazano rjava, napolnila vse šolske prostore, tudi v našem samostanu. To je bila sobota, 24. septembra, dan poroke ene naših sirt, ki je zdaj naša učiteljica. Nevesta in ženin sta brešla do kolen v vodi, kot vsi drugi. Poroka je bila v naši kapeli, ki je k sreči v prvem nadstropju. Slovesnost je bila pristrčno lepa; dasi ženin ni katoličan, je naš novi tajski župnik vse opravil po krščansko, v navzočnosti kakih 100 svatov, večinoma budistov. Brez povodnji bi jih bilo 300! A pričevanje za našo katoliško vero in njeno resnico je bilo res misijonsko v zavodu Kraljice Nebes.

Popoldne tisti dan bi moralo biti pri nas zborovanje nekdanjih učenk. Vse je bilo pripravljeno, a sredi voda. Tako je gospa predsednica, dobra nekdanja učenka, oznanila po radiju, da bo sestanek kar v gornjem nadstropju njene trgovine, ki je zelo velika. Tako se je tudi zgodilo. Do kolen smo štiri sestre lezle kilometer daleč po umazani vodi, dokler nismo prišle do suhe ceste, kjer je trgovina. Zborovanje je bilo pristrčno s kar lepim številom udeleženk. Vse hočejo imeti letos, za 45 letnico našega zavoda Regina Coeli, poseben praznik. Pravijo, da je že tako daleč od srebrnega jubileja 1957 in da je tudi zlati še daleč, šele čez pet let. Pa naj bo v čast Regina Coeli, naši Materi in Kraljici!

Povodenj nam je napravila nemalo težav in škode, vendar se je voda to pot hitro odtekla. Ubogi ljudje v nizkih bajtah na kolih, ki jih je polno okrog nas! Da bi videli hišico pisanih staršev Busaye, sredi gnusne umazane vode, z otročici in z 90 letno staro materjo! Vendar so ti ljudje tako potrpežljivi in vdani.

Vseh dobrotnikov se bom hvaležno spomnila pri sv. maši!“

Iz gorâ nad Chiengmajem, kjer deluje med gorskimi primitivnimi rodovi, nam piše novoodkriti misijonar, Slovenec MIRKO TRUŽNJAK, o katerem smo v zadnji številki sporočili njegovo pokoljenje, ki je povsem slovensko. Ker je s svojimi starši in brati še prav majhen odšel v Francijo, se je vzgajal v francoskih šolah in zato piše v francoščini sledeče:

„To prvo moje pismo je zahvalno. S. Frančiška Novak mi je oddala Vašo kar lepo vsoto 3212,50 Baths (nekaj nad 150 dolarjev) kot pomoč slovenskemu misijonarju. Silno sem presenečen nad Vašo plemenitostjo, ne da bi jo zaslužil, a sem je deležen po posredovanju s. Novak, ki Vam je govorila o meni. In sad tega je tu: ljubezenski dar, ki ga je rodila Vaša ljubezen do Kristusa.

Čeprav sem pred nekaj dnevi prišel z gora, sem naletel na s. Novak, ki mi je izročila Vaš dar; prav tedaj sem pripeljal seboj dva mlada Karijanca, ki sta zbolela za možgansko mrzlico. Tako sem mogel takoj lep del darovane vsote uporabiti za zdravljenje teh dveh revnih gorjancev v bolnišnici.

Čez nekaj časa Vam bom podrobno popisal moje delo med tem ljudstvom in Vam bom poslal tudi kake slike.

Upam, da Vam ne bo pretežko brati moje francosko pisanje. Slovensko komaj berem, pa tudi slovenščina, ki smo jo govorili v naši družini, je beneško narečje, ki je precej drugačno od književnega slovenskega jezika.

Prav lepo pozdravljam vse Slovence in jim prosim blagoslova po posredovanju Naše ljube Gospe.“

JAVA

Na tem otoku Indonezije, v nje

S. Deodata na poti po Srednji Javi.

glavnem mestu Jakarti, živi in deluje že dolgo uršulinka s. DEODATA HOČEVAR. Nazadnje nam je pisala dne 11. septembra in iz njenega pisma podajamo naslednje vesti:

„Iz srca „Bog povrni“ za ček! Naj Vsemogočni povrne Vam in vsem dobrotnikom misijonov! Vem, mnogo žrtev je združenih v darovih za misijone, toda prepričana sem, da bo Gospod bogato poplačal vsak tudi najmanjši dar in žrtev za misijone.

15. avgusta so mohamedanci začeli svoj post, ki se bo končal 15. septembra s praznovanjem „Leboran“. Ves ta čas imajo državne šole prosto. Če pa praznujejo Leboran, imajo tudi vse druge šole, kakor tudi vsi državni uradi prosto. Mesto Jakarta se bo skoraj izpraznilo v času „Leborana“, kajti vse hiti v rojstne kraje, kjer bo-

do praznovali svoj takorekoč največji praznik. Od 4. do 21. septembra bo tudi naša šola imela prosto in v tem času bom delala duhovne vaje, da se z božjo pomočjo obnovim v prvotni gorečnosti.

V šoli smo začeli tretji trimeser s pripravo na končne izpite. Šolsko leto je zelo natrpano s študijem, a z božjo pomočjo gre vse dobro. V avgustu sem morala na poučni izlet z učenkami v Srednjo Javo. Obiskale smo tudi Marijino svetišče „Sundangsona“, nekak indonezijski Lourdes. Iz vseh krajev Jave prihajajo romarji, da počaste svojo nebeško Mater in jo prosijo pomoči. Kraj se nahaja v goratem predelu in pot je precej utrudljiva; hoditi je treba skoraj poldrugo uro. Tuda tudi učenke iz mesta Jakarte, ki niso vajene veliko hoditi, so z veseljem premagale vse težkoče. Nekako 20 minut oddaljeno od votline stoji farna cerkev, ki jo oskrbuje en duhovnik. Od cerkve do votline stoje ob potu postaje križevga pota. Večkrat molijo romarji na poti k votlini križev pot ali rožni venec. Obiskale smo tudi druge znamenite kraje. V gorah je precej mrzlo kot vidite iz slike in prebivalstvo je zelo revno. Učenke so prinesle iz Jakarte obleko za reveže in smo jo razdelile med revne otroke. Veliko veselje smo napravile tem revčkom, a sočutje je v mojem srcu prevladovalo. Kaj je čutilo presv. Srce Jezusovo ob pogledu na množico ob „Množica se mi smili...“

Število katoličanov raste tudi v Jakarti. Cerkve so ob nedeljah prenapolnjene. Letos imamo v šoli nad 80 katehumenk in jih pripravljamo na sveti krst. Najbrže bodo krščene one, ki bodo dobro pripravljene, 7. oktobra, na praznik rožnenske Matere božje. 8. oktobra bomo pa imeli slovesnost prvega svetega obhajila, kar je velik praznik za našo šolo.

Imeli smo tudi volitve, toda ni veliko izpremembe. Volitve so le teoretično svobodne, praktično so ljudje prisiljeni voliti, kar hoče vlada. Vlada se boji, da bi mohamedanska stranka zmagala in bi potem hotela napraviti iz Indonezije mohamedansko deželo, to se pravi, da bi mohamedanska vera postala državna vera. V takem primeru bi bilo tudi za naše delo slabše.“

INDIJA

Iz Bombaja se nam je oglasila že sredi julija s. KONRADINA RESNIK. Zahvaljuje se za poslano ji pomoč in pravi:

„Bila sem bolna na pljučih, potem pa še na srcu, tako da sem morala tri tedne kar počivati. No, sedaj je že skoraj vse v redu. Imela sem tudi visoki pritisk. Vročino smo imeli pa tako, da smo komaj dihali, zares, nenavadno vroče je bilo. Zdaj je pa deževna doba in se je vse lepo ohladilo.“

V veliko veselje mi je, delati za bolnike. Lepo se razumemo. Pred nekaj dnevi me je neka gospa prosila za razpelo, ki je v moji sobi. Rekla sem, da ji dam drugega, če hoče. A ona je vztrajala, da hoče tega, rekoč: „Izgubila sem šest otrok, in ta, ki je sedaj bolan, je moj sedmi. Jaz sem molila k temu Bogu na Tvojem križu za zdravje.“ Seveda, ne le ona, vsi smo molili in otrok je šel z materjo zdrav domov. Jaz sem ji pa dala tisti moj križ...“

Iz Madrasa sta pisala skupno pismo dva salezijanska brata, brat LUDVIK ZABRET in brat IVAN KEŠPRET dne 2. X. tega leta. Brat Ludvik Zabret deluje sicer na nasprotni strani Indije, pri Goi, pa iz pisma vzvemo, zakaj nam piše iz Madrasa:

„Prav lepa Vam hvala za pismo in ček. Sem tu v Madrasu po opravkih

Tu zgoraj in spodaj: s. Medvešček pri razdeljevanju darov.

in tudi, da vidim moje nekdanje soprobrate in sodelavce... Sem zelo vesel, ko me povsod tako lepo sprejmejo, in se počutim, kakor da bi hodil po

Sloveniji. Zelo sem Bogu hvaležen za ta družinski duh, ki ga je Don Bosko tako priporočal našim sobratom v posameznih hišah.“

Brat Kespret, ki stalno deluje v Madrasu, pa je k Zabretovim vrsticam pripisal sledeče:

„Po dolgem času sva z Ludovikom spet skupaj. Razdalja med najinima postojankama je zelo velika, več kot 1.000 km. Zelo sva oba vesela, če prilika dovoli, da se srečeva in malo po domače pokramljava.

Naš sobrat, ki Vas je obiskal v Argentini, ko je šel na obisk k svojim tamkajšnjim domačim, se je vrnil iz Argentine in prinesel Vaš lep dar. Bog naj poplača Vam in vsem dragim dobrotnikom!“

Iz Bengalije piše kratko o JOŽE CUKALE D.J. v začetku oktobra:

„Tole pismo je samo uvod v sestavek, ki ga pošljem, ko prejmem kako dobro fotografijo našega novega škofa. Kalkuta je razdeljena v severni del nadškofije in na južni del, ki je 24. Parganas s sedežem v Barui-purju, prav blizu Kalyanpurja, kjer je zidal cerkev pokojni p. Poderžaj.

S. Magdalena Kajnč streže bolniku.

Novi škof je dosedanji župnik pri kalkutski Sv. Tereziji, z imenom Linus Nirmal Gomes, rodom iz Bangladeša. Tudi o sestrah in njih delu bom kaj napisal, kakor želite. Zasluzijo, da se jih spomnimo, saj zaležejo za celega kaplana, ki ga niman.“

V Bengaliji, blizu Kalkute je romarski kraj Bandel, kjer že nekaj let deluje kot sestra prednica na postojanki Hčera Marije Pomočnice s. TEREZIJA MEDVEŠČEK, ki nam je pisala 2. oktobra tole:

„Vaše lepo pismo z nepričakovanim čekom je dospelo isti dan, ko sem se pozno zvečer vrnila iz Shillonga kjer sem bila na duhovnih vajah. In mislite si, kdo nam je pridigal? Naš slovenski misijonar salezijanec Pavel Bernik. Lansko leto, ko sem bila v domovini, sem obiskala njegovo družino, to je brata in nečakinje. Po duhovnih vajah je prišel do mene in sva malo pokramljala, ker ni imel veliko časa.

Ne vem, kako bi se Vam zahvalila za pomoč, ki nam tako prav pride. Lačnih je vsak dan več. Ne vemo, kdaj se bo položaj kaj zboljšal.

Prihodnji teden bomo imeli 10 dni poganskih praznikov, ko bodo šole zaprte. Me bomo priredile duhovne vaje za učiteljice, ki jih bo menda nad 30. Sledile jim bodo duhovne vaje za večja dekleta, ki jih je okrog 60. Tako bomo zares zaposlene, pa upamo, da bo tudi kaj sadov obrodilo, morda tudi kak redovni poklic.“

Tudi v Bengaliji, v kraju Asansol deluje naša najstarejša misijonarka, ki bo, kakor sama piše, še letos dopolnila 85 let življenja. To je loretska sestra MAGDALENA KAJNČ. Piše nam v avgustu in pravi, kako ji prav pride dar, ki smo ji ga poslali:

„Naj vse dobrotnike Bog obilno blagoslovi spriči darila za moje sirote! Še vedno tu vsak dan postrežem

150 — 200 im v dispanzerju. Mnogi so veliki reveži, prosijo ne le za zdravila, ampak tudi za hrano in obleko; jaz jim dam, kar morem. Sicer sem že precej oglušila, a ker bolniki pri govorjenju kar kriče, jih lahko razumem. 1. decembra bom dopolnila 85 let, drugo leto pa bo 50 let, kar sem v Indiji.

Že v pismu s. Medvešček je omenjan salezijanski misijonar PAVEL BERNIK, ki se nam je tudi oglasil s pismom, ki pa to pot vsebuje le privatne zadeve. Pozdravlja pa prav lepo vse misijonske prijatelje.

AFRIKA

Že proti koncu meseca avgusta nam je pisal lepo pismo misijonar FRANC RINK, ki sedaj deluje v Liberiji, kraj Monrovia. Nejkovega pisma smo bili posebno zato veseli, ker nam je v njem pojasnil, od kod prav za prav izvira, pa vidimo, da je po očetu in materi Slovenec tudi on, kot v tej številki poročamo isto tudi o Mirku Tružnjaku. Takole piše:

„Prejšnji teden sem prejel Vaše pismo s čekom 300 dolarjev. Kako naj se zahvalim za ta plemeniti dar? Naj Vas Gospod blagoslovi! Denar mi je prav tedaj zelo prav prišel, ker sem imel pomagati nekim ljudem, pa nisem mogel, ker sem bil sam v denarni stiski. Vaša pomoč mi je rešila problem.

V svojem pismu me vprašujete po mojih starših. Oče in mati sta doma iz Slovenije, iz malega kraja Reka. Tam blizu sta dve Reki; ena je na Jadranski obali, druga pa, odkoder so moji starši, nedaleč od Gorice. Ko sme šel na oddih leta 1960, sem iz Rima priletel do Gorice, nato pa sem se z avtobusom pripeljal do Reke. Moral sem podpisati na jugoslovanskem konzulatu v Washingtonu formular, v katerem sem izjavil, da ne

Abesinski katoliški novomašnik s svojim škofom.

bom maševal tamkaj (Očividno je torej ta Reka na jugoslovanski strani. op. ur.) A ljudje tam so me pripravili do tega, da sem vseeno maševal, posebno v gorskih naseljih, tako da sem bil ob tem obisku strica in tete kar zelo zaposlen. Tudi ta dva sta med tem že umrla in edina sorodnica, dasi daljna, ki jo poznam, je uršulinka v Rimu. Slovenija mi je bila zelo všeč; že preje sem veliko slišal o njej od mame. Ko je bila moja mama še živa, sem z njo govoril slovensko. A po njeni smrti sem večinoma vse pozabil. A vseeno, kadar se srečam s kakim Slovencem, še vedno lahko kaj govorim v slovenskem jeziku.

Slovenci so pa res razkropljeni po vsem svetu. Nekoč, ko sem bil v Tokiju, sem čul nekoga, ki je stal pred menoj, da je vprašal sopotnika: „Ali si prinesel moj kovček?“ Razu-

mel sem ga in se čudil, da tam sli-
šim slovenščino.

Misijsko delo tu le počasi napre-
duje. Ko sem bil v Vzhodni Afriki,
kjer Cerkev kar cvete, sem se tega
veselil, zdaj mi je pa v tukajšnjih
razmerah toliko težje.“

Tudi s. JANJA ŽUŽEK, misijon-
ska zdravnica iz družbe Medicinskih
sester, kratko piše iz Abesinje in se
zahvaljuje za poslani ji dar. Pravi,
da bo porabljen za pohabljene, jetične
in številne bolne otroke.

Iz Osrednje Afrike, država Rwanda,
nam piše nova misijonarka s. VIDA
GERKMAN, usmiljenka, ki je odšla
v misijone pred dobrim letom. Iz
kraja Mukungu nam piše sledeče:
„Prisrčna hvala za pismo in dar,
ki je zelo dobrodošel. Tudi vnaprej
še našim dragim sodelavcem v za-
ledju priporočam, posebno ob srečan-
jih z Gospodom.

Tukaj smo tri sestre, včasih pa
ostaneta po nekaj dni samo dve ali
celo ena sama. Bolnikov je pa vsak
dan več. Naš misijon je zelo od-
daljen od vseh drugih. Smo sredi
preprostih ljudi, ki živijo od pri-
delkov zemlje, katera pa ne da veliko.
Tako se v glavnem hranijo s fi-
zolom in sladkim krompirjem. V sep-
tembru se začne deževna doba in je
precej hladno, saj smo na 1940 m
višine. V času deževij bo pot do nas
skoraj nemogoča, vendar upam, da
bom jutri še skušala priti do pošte
in oddati to pismo, čeprav dežuje
že nekaj dni. Treba bo poiskati tudi
petrolej, stvari za dispanzer in za
kuhinjo. Prvo naselje, kjer lahko kaj
kupimo, je precej oddaljeno in pot je
nevarna, ker vodi ves čas tik ob
prepadih. Imamo Land-Rower, kajti
z drugačnim avtom sploh ne moremo
sem in tja. K nam prihajajo po po-
moč velikokrat zelo težki bolniki in
dalje časa ostanejo pri nas, kajti

radi oddaljenosti ne morejo do bolnice.
Pri vsem našem delu v dispanzerju,
v porodnišnici, na potovanjih čutimo
čudovito božjo pomoč.“

V mesecu septembru se je p.
EVGEN KETIŠ, ki se nekaj časa
mudi v Evropi, nahajal v Parizu in
smo mu tja poslali pomoč zanj in za
njegovega sobrata p. Hugo Delčnjaka,
ki oba misijonarita v Togu. Misi-
jonar Ketiš se nam je tudi od tam
zahvalil, pa pripomnil, da od p. Hu-
gcna nima nič kaj tolažljivih vesti
o položaju v misijonu. Toplo se pri-
poročata za pomoč, da bi mogla iz
težke krize, kot pravi dobesedno.

Iz Ghane nam je pisala s. REZKA
ŽUŽEK iz Družbe zdravniških ses-
ter. Piše koncem meseca avgusta:

„Kot vidite, Vam pišem iz kraja
Winneba. Nisem v Berekumu, ampak
na tako dolgo zaželenih počitnicah.
Skupaj nas je 5 sester; prišle smo
pred tremi dnevi in se bomo vrnile
prihodnji teden. Druge sestre kar ne
morejo razumeti, da imam toliko pi-
sanja. Seveda, od maja 1976 se mi
je delo nabralo in skušala bom v
teh dveh tednih čim več narediti.

Iskrena hvala za ček! Dala sem ga
takoj naši sestri voditeljici za našo
bolnico. Prosila me je, naj se tudi
v njenem imenu zahvalim.

Te dni se pripravljam, da bom
začela s članki za Vaš list o nava-
dah, duhovnosti, kulturnih vrednotah
prebivalstva v Ghani. Tu v počitniški
hišici nimamo pisalnega stroja; če
bom končala kaj člankov pred koncem
počitnic, Vam jih bom poslala kar
v rokopisu. V Berekumu bom spet
imela na razpolago pisalni stroj, a
ne vem, kako bo s časom.“

Poročali smo že, da je odšel na
pomoč misijonarjem v deželi Slono-
koščena obala, kjer deluje tudi s.
Magdalena Černe, duhovnik iz pri-

Velika skupina koptskih duhovnikov ob posvetitvi novega koptskega patriarha v Abesiniji.

morske škofije IVAN BAJEC. Veseli smo prejeli od njega prvo pismo z dne 20. IX. Tole piše:

„Oglašam se Vam prvič, čeprav sem na Slonokoščeni obali že skoraj leto dni. Prej sem dve leti opravljal duhovniško službo v Sloveniji v Primorski škofiji, od koder sem tudi dca.

Sedaj delam v župniji Fresco skupaj z nekim francoskim misijonarjem. Župnija leži ob obali Atlantskega oceana, ali točneje ob Guinejskem zalivu. Šteje približno 12.000 prebivalcev in se razteza v notranjost dežele dobrih 100 km. Poleg tega upravlja še sosednjo župnijo, ki je po številu prebivalstva in po površini nekoliko manjša.

Zelo važno vlogo opravljajo v našem misijonu ostali sodelavci. Kot že veste, deluje tu slovenska sestra

Magdalena Černe. Ona vodi dispanzer v vasi Gbagbam, dobrih 50 km v notranjosti. S svojim delom opravlja neizmerno uslugo množici ljudi, ki se hodijo zdraviti v njen dispanzer od daleč naokoli. Kmalu pa bo odprla tudi porodnišnico, ki jo je zgradila na lastno pobudo. Obenem skuša domačine poučevati, kako se varovati raznih boleznii.

Druga sestra, po rodu Avstrijka in po poklicu šivlja, poučuje po vaseh žene in dekleta šivanja. Tudi njeno delo je za te ljudi nekaj dragocenega.

Tretja sestra in dve laični misijonarki — vse tri so Francozinje — so svoje delo zastavile bolj na široko. Po vaseh so ustanovile takomenovane vaške lekarne, kjer si ljudje lahko oskrbijo nekaj osnovnih zdravil. Večkrat zberejo ljudi, ki so

odgovorni za te lekarne, na sestanke, kjer jim skušajo razložiti vzroke bolezni, kako bolezni zdraviti in kako se pred njimi obvarovati. Poleg tega poučujejo odrasle pisanja in branja, pomagajo pri poučevanju šivanja in v nekaterih šolah poučujejo verouk.

Tukaj smo v tropskem pasu, zato imamo vedno dovolj sonca in toplote in povsod nas obdajajo tropski gozdovi.

Lepo pozdravljam preko Katoliških misijonov vse slovenske misijonarje in prijatelje misijonov!“

Iz Zambije se nam je kratko oglasila tudi laična misijonarka, višja medicinska sestra BARICA ROUS. Zahvaljuje se za dar, ki smo ga zanjo poslali po misijonarju Kokalju, in pravi:

„Tu sem se že lepo navadila. Samo tega, da toliko bolnikov umira, se ne morem navaditi. Nimamo namreč nobenega zdravnika specialista. Vsi zdravniki so še zelo mladi in brez izkušenj in skoraj vsak težji bolnik umrje. To se dogodi posebno z otroci, ki so zraven tega še podhranjeni in zato še manj odporni.

Bolnico in drugo sem opisala v Sončni Zambiji“. (Je tudi objavljeno na drugem mestu te številke, op. ur.)

Iz Južne Afrike se nam je oglasila s. MARICA POTOČNIK, ki je lani s Koroške odšla v misijone. Iz Marianhilla piše 11.X.:

„Skušala Vam bom odgovoriti na vprašanja, ki ste mi jih stavili. Naša bolnica je pred vsem za črno prebivalstvo. Prostora imamo za 300 bolnikov. Med temi je kar 100 otrok in veliko postelj odpade tudi na porodnice. Za belo prebivalstvo imamo 30 postelj, a pred vsem radi tega, ker plačajo in nam je tako finančno lažje, kajti črno prebivalstvo je postreženo skoraj zastoj.

Marianhill ni tako daleč od mesta.

To je kraj, kjer je naš ustanovitelj, opat Franc Pfanner pred 100 leti zgradil misijonišče in vedno več ustanov okrog njega. Tu sta dva samostana, eden za sestre, ki jih je 90, katere poučujejo po raznih šolah, drugi za patre. Ti imajo veliko tiskarno, mizarstvo, krojaštvo in drugo. Tu je tudi srednja šola za mladino črne barve, fante in dekleta; je okrog 800 dijakov. Tu je tudi sirotišnica s 100 sirotami. Potem pa bolnišnica, v kateri jaz delam. Skratka, velika misijonska naselbina s številnimi ustanovami in najrazličnejšimi dejstvom vanji v prid črnemu prebivalstvu. Imamo tudi škofa, ki živi med nami.

Pa imamo kljub temu nasprotnike. Večkrat se čuje, da se bo kmalu kaj zgodilo. Ob 18 že nobena sestra ne gre ven iz naselbine, kajti dogajajo se najrazličnejše nevšččnosti.

Žal, ljudje tu precej pijejo, kot je navadno tam, kjer vlada revščina. Zadnje mesece sem delala pri otrokih. Kar srce me je bolelo, ko sem videla, kako zanemarjene so prinesli k nam. Najhuje pa je to, ker njih mlade mamice, kakor so povečini, ne znajo otrok prav hraniti. Seveda se v bolnici kmalu popravijo, a ko bodo prišli domov, bo spet slabše.“

MADAGASCAR

Misijonar IVAN ŠTANTA CM nam je 12. IX. pisal sledeče:

Meseca avgusta sem bil teden dni v Vangaindranu, skupaj z našimi slovenskimi misijonarji in provincijalom slovenskih lazaristov Francetom Rodetom. Je bilo prav prijetno. Tukaj Vam pošiljam nekaj slik.“

In res misijonar Štanta pošilja prvo sliko z obiska dr. Rodeta na Madagaskarju, za kar smo mu zelo hvaležni. Gotovo so tudi drugi misijonarji kaj fotografirali, a nam bo njih posnetke verjetno poslal obiskovalec sam skupaj s popotnim dnevnikom, ki ga

piše o tem in ki nam ga je obljubil za Katoliške misijone.

Laični misijonar JANKO GLINŠEK piše svojim domačinom koncem avgusta pismo, iz katerega povzemamo sledeče za vse zanimive vesti:

„Na misijonu je kar mirno. To ni običajno. Le v sosednji stari misijonski hiši se študentje bolj glasno pogovarjajo. Pa ta mir ne bo trajal dolgo, kajti sobota je tu na misijonu precej razgibana, današnja pa še posebno, ker bo priprava na krst, ki bo jutri v cerkvi, pa pevska vaja.

Zadnji teden sva šla s Petrom delat na zemljišče, ki je dano v izrabo misijonu. Mislimo namreč posaditi na njem več pomarančnih dreves, pa je treba skopati jame in sploh zemljišče očistiti divjega rastlinja. Tudi na riževem polju smo te dni delali.

Mojemu vajencu Henriku sem ses-

tavil kolo. Ogrodje smo dobili pri sestrah, ostale dele sem pa kupil z denarjem, ki sem ga prislužil s popravili avtomobilov in motorjev, katere popravim Kitajcem. Nisem imel veliko, a za dele je bilo dovolj. Henrik je presrečen, ves dan se vozi s kolesom.

Nadaljujem v nedeljo. Ura je pol devetih zvečer. Zjutraj smo imeli med mašo krst, ki ga je prejelo nad 40 otrok. Cerkev je bila nabito polna. Petje je bilo nekaj čudovitega. Kljub temu, da sem že poldrugo leto na Madagaskarju, me malgaško petje še vedno zelo prevzame. S Petrom sta somaševala provincial dr. Rode in pa Pepi Gider; oba sta se včeraj vrnila z duhovnih vaj. Jutri bomo šli Peter, g. Rode in jaz v Matango z motorji. Od vseh misijonov gospod provincial samo še Slabetovega tamkaj ni videl.“

Tole sliko nam je poslal misijonar Pepi Gider; v ospredju je videti provinciala Rodeta na „prekrasnih“ malgaških poteh.

IZ MISIJOJSKEGA ZALEDJA

MISIJOJSKA NEDELJA V BUENOS AIRESU

Kakor običajno, so se duhovniki in verniki pri slovenskih službah božjih to nedeljo spomnili misijonov in darovali za papeške misijonske družbe.

Popoldne pa je bila skupna pobožnost in proslava v Slovenski hiši z začetkom ob 16. Udeležba je bila tolika, kakor že dolgo ne.

V cerkvi Marije Pomagaj je delegat mons. Orehar Anton s štirimi somaševalci opravil Najsvetejšo daritev, pri kateri je imel tudi misijonski nagovor.

Po maši se je v dvorani razvila misijonska proslava ob 50 letnici obhajanja Misijonskih nedelj, a pred vsem ob liku našega največjega misijonarja škofa Baraga, ob 25 letnici Južnoameriške Baragove zveze.

Proslavo je vodil tradicionalni misijonski sodelavec, predsednik osrednjega Društva Slovencev, Marijan Loboda. Pevski zbor „Gallus“ je odpel najprej dve splošno misijonski, potem pa dve baragovski pesmi. Za njim je ustanovitelj JABZ Ladislav Lenček CM spregovoril kratko o praznovanju Misijonskih nedelj in sodelovanju misijonske akcije pri Baragovi zadevi ter o tem, kako je prišlo do ustanovitve JABZ, ki je vedno potrebna tudi danes in v bodoče, dokler se ne dosežejo čudeži in Baragova beatifikacija.

Za njim je skupina gojencev Rožmanovega zavoda v Adroguetu deklamirala tri sonete, ki jih je duhovnik Joža Vovk spesnil Baragu v čast.

Igralec Maks Nose je recitiral Molitev indijanskega poglavarja.

Sedanji predsednik Južnoameriške Baragove zveze dr. Filip Žakelj je nato podal pregled stanja Baragove zadeve in organizacije, katere 25 letnico obhaja. Zahvalil se je za dosedanje sodelovanje, opozoril na nujnost pospešenega delovanja za Baragovo beatifikacijo in povabil zlasti tudi k denarnim prispevkom za širjenje baragovske propagande.

Končno so gojenci Misijonskega zavoda s sodelovanjem župnijskega Misijonskega odseka Slovenske vasi uprizorili deseto podobo dramskega oratorija „Eno samo je potrebno“, ki ga je pred 25 leti napisal in tudi uprizoril Nikolaj Jeločnik v Buenos Airesu, tedaj, ko je bilo prizadevanje za Baragovo beatifikacijo v Argentini v največjem razmahu.

LIST „MISIJOJSKA NEDELJA“ V GORICI

Že dolgo vrsto let vodstvo slovenske misijonske akcije v Gorici za vsako Misijonsko nedeljo izda poseben, kar obsežen misijonski list z naslovom „Misijonska nedelja“. Zadnje čase ga ureja Jože Jurak. Vsebina letošnjega izdanka je spet zelo pestra; velik del sestavkov je izviren, drugo so ponatisi. Zanimivost poveča 20 fotografij iz najrazličnejših področij misijonskega sveta.

Splošno o misijonstvu govore naslednji sestavki:

Poslanica Papeža Pavla VI. za letošnjo Misijonsko nedeljo.

Misijonska nedelja: vsi za vse!

Obličje Cerkve v tretjem svetu.

Podoba sveta ob letošnji Misijonski nedelji.

Okno v misijonski svet .

Darovi slovenskih vernikov na Primorskem v preteklem letu.

Iz misijonskega dela slovenskih misijonarjev so tile sestavki:

Ivan Štanta CM: Blagovestnik ali socialni delavec?

P. Stanko Poderžaj (pokojni): Bengalski katoličani in Marija.

Andrej Majcen SDB: Za obletnico žalostnega odhoda.

Zdravko Kravos, marist: Mladina v Kamerunu.

Razni malgaški misijonarji: Drobne iz Zambije.

Laična misijonarka Barbara Rous: Moje življenje v bolnišnici.

S. Ksaverija Lesjak OSU: Iz nemirne Južne Afrike.

Misijonarja Štanta in Pavlin poročata.

Jože Cukale DJ: Perspektive z Modrih gora.

Vmes je objavljena tudi pesem Vladimirja Kosa DJ: Elegija s težkega misijona. Podani so izvlečki iz pisem slovenskega zdravnika, dr. Bernarda Špacapana, ki je namesto vojaškega roka na zdravniškem delu v Ugandi v državni bolnici.

Hvala Bogu, spet lep sad Misijonskega zavoda Baragovega misijonišča. Kandidata Misijonske družbe Branko Jan in Jože Adamič, ki sta koncem novembra odpotovala v Slovenijo, v novicijat.

MISIJONSKI DAROVI

ZA MISIJONSKI ZAVOD

Gaber Anton, Chicago, 500 dolarjev.

TISKOVNI SKLAD KM

Ivanka Springer, Kanada, 10 dol.; družina Macarol, Slovenska vas, Arg. 10.000 pesov; družina Kalan, Slov. vas, Arg., 200 pesov.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za **Petra Opeka**, Madagascar; Marija L. Anavi, 20.000 pesov; Marija Vitale, 500 pesov; za **malgaške misijonarje iz Slovenske vasi** so darovali vaščani ob malgaškem asadu ne le 11.300 pesov, kakor je bilo v prejšnji številki pomotoma objavljeno, ampak 113.000 pesov; **splošno za slovenske misijonarje na Madagaskarju**, N.N., 10.000 Lir; za **Ivana Štanta CM** na Madagaskarju, N.N. 10.000 Lir; za **o. Jožeta Cukala** v Bengaliji, duh. Stanko Skvarča, 5.000 pesov; za **laično misijonarko Barbaro Rous** v Zambiji, Stanko Skvarča, 5.000 pesov; za **zidavo cerkve N.N.** 20.000 Lir; za **gobave brate Ivanu štantu**, N.N., 10.000 Lir; za **s. Medvešček**, Bengalija, Baldassi F. 10.000 Lir; za **Emila Čuka**, v Tanzaniji, N.N., 50.000 Lir; za **s. Anico Miklavčič** na Formozi: Bizjak K. 20.000 Lir; N.N. 15.000 Lir; Sinigoj A., 5.000 Lir; za **s. Ernesto Kosovel** v Tanzaniji: Furlan F., 2.500 Lir; Cigoj M. 20.000 Lir; Sinigoj A., 5.000 Lir; Baldassi F., 10.000 Lir; Petelin J. 10.000 Lir; Cigoj M., 20.000 Lir in Kosic, 4.000 Lir; za **bogoslovca N.N.**, 20.000 Lir.

ZA VSE MISIJONARJE

Marija Mestnik, **Brazil**, 100 cruz.; N.N. Tuquegneux, **Francija**, 200 frankov; **rojaki v Angliji** po ge. Rehberger, v librah: J. Šabec, 25.50; A Žle, 10; S. Žbogar, 6; F. Lapajna, 10; J. Grčar, 5; M. Klemenčič, 2; ga. Rešek, 3; ga. Emilija, 1; T. Trstenjak, 1; T. Vidmar, 0.50; J. Erman, 10; Tombola v Bedfordu, 24; srečolov v Bedfordu, 3,60; dobiček od klobas in vina v Bedfordu, 9.28 (vse troje na prireditvi 9.X.1977); N.N. Quilmes, **Argentina**, 5.000 pesov; **po Marijini družbi na Via Risorta 3 v Trstu**: (v lirah) Misijonska prireditev Marijine družbe 542.050; nabirka pri Novem sv. Antonu, 59.700; nabirka pri Sv. Jakobu, 56.000; N.N., 100.000; N.N., 10.100; P.A., 50.000; N.N., 10.000; N.N., 3.000; Mahor L. 5.000; Janežič J., 20.000; Gorejc R., 10.000; Coceani A., 50.000; Simčič B. 10.000; Bavdaš F., 5.000; za lačne v spomin pokojnih staršev, Furlan F., 7.000; za lačne, N.N., 40.000; N.N., 5.000.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

VESEL BOŽIČ IN BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO

vsem misijonarjem in misijonarkam, vsem misijonskim delavcem v zaledju, poverjenikom in naročnikom „Katoliških misijonov“, zlasti pa misijonskim dobrotnikom

vošči Baragovo misijonišče s „Katoliškimi misijoni“!

"KATOLISKI MISIJNI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, Remedios de Escalada, prov. Bs. Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1977: V Argentini in sosesdnjih deželah: II. polletje 800 pesov. Celoletna: V ZDA in Kanadi: 4 dolarje; v Italiji: 3.500 Lir; v Avstriji 80 šilingov; v Franciji 20 NF; v Angliji 2 funta; v Avstraliji 4 dolarje; v Argentini 1.400 pesov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119. Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan CM, 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; za Winnipeg in okolico: rev. Ivan Plazar CM, 95 Macdonald Ave. Winnipeg, Man. H2J 1Z9.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

NAROČNINA V LETU 1978

Vse naročnike in poverjenike prosimo, da vpoštevate nekoliko povišano naročnino v l. 1978:

Celoletna navadna naročnina je za ZDA, Kanado in Avstralijo 5 dolarjev; za Italijo 4.000 Lir; za Nemčijo 12 DM; za Avstrijo 90 šilingov; za Francijo 25 NF; za ostale inozemske dežele Protivrednost 5 dolarjev.

Letalsko pošiljanje se je zelo podražilo in je letalska naročnina v vsakem primeru 100% dražja.

V Argentini se sprejemajo vplačila samo za prvo polletje in je polletna naročnina 1.700 pesov.

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612